

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Μια αποτίμηση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής και Δικαστικής συνεργασίας

Του

ΑΝΕΣΤΗ ΝΟΒΡΙΑΔΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

2021

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Μια αποτίμηση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής και Δικαστικής συνεργασίας

Του

ΑΝΕΣΤΗ ΝΟΒΡΙΑΔΗ

Υποβληθείσα στη Σχολή Κοινωνικών επιστημών, τεχνών και ανθρωπιστικών σπουδών σε εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτησης του Μεταπτυχιακού Τίτλου στην Ευρωπαϊκή Πολιτική και Διακυβέρνηση

(Μαϊος, 2021)

© Ανέστης Νοβριάδης, 2021

Καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Μια αποτίμηση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής και Δικαστικής συνεργασίας

Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

Δρ. Άρτεμις Σαββίδου

Κοσμήτορας

Γιώργος Γεωργής

Περίληψη

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί έναν χώρο πολυπολιτισμικό καθότι στο εσωτερικό της διαμένουν και εργάζονται άνθρωποι οι οποίοι προέρχονται από διάφορες χώρες. Στον χώρο της ΕΕ δεν διαμένουν απαραίτητα μόνο ευρωπαίοι πολίτες που είναι υπήκοοι κρατών-μελών της ευρωπαϊκής ένωσης αλλά και πολίτες που δεν είναι κάτοχοι ευρωπαϊκής ιθαγένειας και διαμένουν στην Ευρώπη πληρώντας όλες τις προϋποθέσεις για την νόμιμη παραμονή τους εντός της ΕΕ ή είναι μέλη οικογένειας ευρωπαίων πολιτών ή έχουν μεταναστεύσει στην Ευρώπη για ανέυρεση εργασίας και ανάπτυξη του βιοτικού τους επιπέδου. Επίσης η Ευρωπαϊκή Ένωση φιλοξενεί και μεγάλο αριθμό προσφύγων στο εσωτερικό της, αριθμός ο οποίος έχει αυξηθεί απότομα τα τελευταία χρόνια.

Η πολυπολιτισμικότητα αυτή προσδίδει έναν ιδιαίτερο βέβαια χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση διότι εδώ συναντώνται διάφοροι λαοί και έχουν καταφέρει να συνυπάρξουν ειρηνικά. Ένας από τους στόχους της ενωσιακής πολιτικής είναι και η απόλυτη ενοποίηση σε όλους τους τομείς των κρατών-μελών της για την δημιουργία μιας ενιαίας πολιτικής γραμμής που θα αφορά την πολιτική των κρατών-μελών στο σύνολο της. Για την επίτευξη του στόχου αυτού και για να μπορέσει να φτάσει στον στόχο της έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται ορισμένες πολιτικές οι οποίες οδηγούν προς την κατεύθυνση αυτή. Μια από τις πολιτικές αυτές είναι η αστυνομική και δικαστική συνεργασία εντός της Ευρωζώνης. Η ανάγκη για την στενότερη συνεργασία έχει καταστεί επιτακτική καθώς το οργανωμένο έγκλημα και το διασυνοριακό έγκλημα έχουν λάβει τεράστιες διαστάσεις σήμερα, οι επίδοξοι εγκληματίες μπορούν να προβαίνουν στις παράνομες δραστηριότητες τους σε περισσότερες από μια χώρα. Για να μπορέσει να υπάρξει μια αποτελεσματική καταστολή τέτοιων εγκλημάτων θα πρέπει να υπάρξει μια συλλογική προσπάθεια των κρατών και όχι μεμονωμένη. Κανένα κράτος από μόνο του δεν είναι σε θέσει να καταστείλει η να περιορίσει το διασυνοριακό ή το οργανωμένο έγκλημα απαιτείται μια προσπάθεια από ένα κοινό μέτωπο.

Προς την ενίσχυση της συνεργασίας αυτής έχουν δημιουργηθεί αρκετοί θεσμοί αλλά και μηχανισμοί οι οποίοι έχουν ως κύριο αλλά και ως μοναδικό τους στόχο την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος. Στην σύγχρονη Ευρώπη τα ποσοστά είναι αρκετά υψηλά και δίνεται μια μεγάλη μάχη για την καταστολή του φαινομένου του διασυνοριακού εγκλήματος. Εξάλλου η δημιουργία ενός χώρου δικαιοσύνης όπου κάθε πολίτης θα μπορεί να μετακινείται ελεύθερα και με ασφάλεια είναι από τους βασικότερους και κυριότερους στόχους της ένωσης.

Abstract

The European Union is a multicultural space as people from different countries live and work within it. Not only European citizens who are nationals of EU Member States but also citizens who are not European citizens and reside in Europe meeting all the conditions for their legal stay in the EU or are members of a family of European citizens reside in the EU. or have migrated to Europe to find work and develop their standard of living. The European Union is also home to a large number of refugees, a number which has risen sharply in recent years.

This multiculturalism gives a special character to the European Union because different peoples meet here and they have managed to coexist peacefully. One of the aims of EU policy is the full integration of all sectors of its Member States in order to create a single policy line that will cover the policy of the Member States as a whole. In order to achieve this goal and to be able to reach its goal, certain policies have been adopted and implemented that lead to this direction. One of these policies is police and judicial cooperation within the Eurozone. The need for closer co-operation has become imperative as organized crime and cross-border crime have taken on enormous proportions today, with would-be criminals pursuing their illegal activities in more than one country. In order for there to be an effective suppression of such crimes, there must be a collective effort of the states and not an individual one. No state alone is capable of suppressing or curbing cross-border or organized crime requires a common front effort.

In order to strengthen this cooperation, several institutions have been created, as well as mechanisms which have as their main and only goal the fight against cross-border crime. In modern Europe the rates are quite high and a great battle is being waged to suppress the phenomenon of cross-border crime. Moreover, the creation of an area of justice where every citizen can move freely and safely is one of the main and main goals of the union.

Αφιέρωση

Αφιερώνω την συγγραφή της παρούσας Μεταπτυχιακής διατριβής στην μητέρα μου Αλίσα, στην συζυγό μου Βαλέρια και στον υίο μου Χρήστο.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μου στην επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Δρ. Άρτεμις Σαββίδου για την συνεργασία αλλά και για την καθοδήγηση που μου παρείχε κατά τον χρόνο ετοιμασίας της παρούσας Μεταπτυχιακής διατριβής αλλά και για την ευκαιρία που μου έδωσε να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο θέμα.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην σύγχρονη κοινωνία όπου πλέον το έγκλημα έχει εξελιχθεί σημαντικά και έχει πάρει πάρα πολλές μορφές η ανάγκη δημιουργίας μιας αποτελεσματικής αμυντικής γραμμής ήταν κάτι το αναπόφευκτο. Στα πλαίσια δημιουργίας της προστατευτικής αυτής στρατηγικής από την εγκληματικότητα αλλά παράλληλα και καταπολέμησης της εκφράστηκε η επιθυμία των κρατών μελών της ΕΕ για την δημιουργία μιας βαθειάς συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη σε αστυνομικό και δικαστικό επίπεδο για την καταστολή του εγκλήματος σε ένα πανευρωπαϊκό επίπεδο για την δημιουργία ενός χώρου ασφαλείας για τους πολιτές της ΕΕ. Η αμυντική ασυτή πολιτική άρχισε σταδιακά να ενισχύεται με πολλές διακρατικές συμβάσεις συνεργασίας αλλά και με την έκδοση κανόνισμών και οδηγίων από τα ευρωπαϊκά όργανα με σκοπό την ευθυγράμμιση των πολιτκών καταπολέμησης και καταστολής του εγκλήματος στην ΕΕ.

Τόσο η αστυνομική όσο και η δικαστική συνεργασία συνέβαλαν σημαντικά στην δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η αμοιβαία εμπιστούνη και κατανόηση ανάμεσα στα κράτη μέλη ενίσχυσε ακόμα περισσότερο τις μεταξύ τους σχέσεις και οδήγησε σε μια πολύ στενότερη συνεργασία. Μία από τις μορφές εγκλήματος που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα φαινόμενα είναι το διασυνοριακό έγκλημα το οποίο δεν γνωρίζει περιορισμούς. Για την καταπολέμηση του απαιτείται μια συλλογική προσπάθεια. Η συνεργασία των κρατών μελών στους προαναφερόμενους τομείς αποτέλεσε την χρυσή τομή για την καταπολέμηση του. Θα πρέπει να αναφερθεί επίσης πως αυτές οι μορφές συνεργασίας δεν περιορίστηκαν μόνο στα κράτη μέλη της ΕΕ, επεκτάθηκαν και έχουν συναφθεί συμβάσεις και με άλλα κράτη που δεν είναι μέλη της ΕΕ, γιατί το διασυνοριακό έγκλημα αποτελεί έναν κοινό εχθρό για κάθε κράτος ανεξάρτητα από το εάν είναι μέλος της ΕΕ η όχι.

Πίνακας Περιεχομένων

Καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Μια αποτίμηση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής και Δικαστικής συνεργασίας ……4

Περίληψη……8

Κεφάλαιο 1ο: Ευρωπαϊκή Ένωση……..……..13

1.1 Εισαγωγή……..……13

1.2 Ευρωπαϊκό Δίκαιο……..14

1.2.1 Πρωτογενείς πηγές δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης…….....15

1.2.2 Δευτερογενείς πηγές δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....15

1.2.3 Διεθνείς Συνθήκες……...…16

Κεφάλαιο 2ο: Το Διασυνοριακό Έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση……...18

2.1 Διασυνοριακό Έγκλημα στην ΕΕ……...18

2.2 Βασικότερες Μορφές Διασυνοριακού Εγκλήματος εντός της ΕΕ……19

2.2.1 Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο……..19

2.2.2 Τρομοκρατία και Οργανωμένο Έγκλημα εντός της ΕΕ……..21

2.2.3 Βασικά κείμενα της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατάις και του οργανωμένου εγκλήματος……...23

2.2.4 Το έγκλημα της Νομιμοποίησης Εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα…….25

2.2.5 Το έγκλημα της Εμπορίας ανθρώπων……26

Κεφάλαιο 3ο: Αστυνομική και Δικαστική Συνεργασία στην ΕΕ……27

3.1 Νομικό πλαίσιο Αστυνομικής και Δικαστικής Συνεργασίας στην ΕΕ……..27

3.2 Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην ΕΕ……...28

3.2.1 Χώρος Δικαιοσύνης στην ΕΕ……..31

3.3.2 Χώρος Ελευθερίας και Ασφάλειας στην ΕΕ……...31

Κεφάλαιο 4ο: Οργανισμοί και μηχανισμοί για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος……...32

4.1 Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust)……32

4.2 Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL)……..35

4.2.1 Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης……...35

4.2.2 Απόφαση-Πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002……...36

4.2.3 Έννοια ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και προυποθέσεις έκδοσης του……..36

4.2.4 Εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης……37

4.2.5 Σημασία Ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης……38

4.3 Ευρωπαϊκή Εισαγγελία……..39

4.3.1 Ρόλος και Καθήκοντα……39

Κεφάλαιο 5ο : Κεφάλαιο 5ο: Η περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας……...41

5.1 Το καθεστώς της Κυπριακής Δημοκρατίας……...41

Κεφάλαιο 6ο: Συμπεράσματα……...……43

6.1 Αστυνομική και Δικαστική συνεργασία στην ΕΕ…….……43

6.2 Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας – Eurojust……44

6.2 Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία – EUROPOL……44

6.3 Ευρωπαϊκή Εισαγγελία – EPPO……45

Κεφάλαιο 7ο: Βιβλιογραφία……46

Κεφάλαιο 1ο: Ευρωπαϊκή Ένωση

1.1 Εισαγωγή

Η δεκαετία του 1950 διαδραμάτισε σημαντικό σταθμό για την ευρωπαϊκή ιστορία καθότι για πρώτη φορά ένας μικρός αριθμός κρατών εκφράζει την κοινή επιθυμία του για δημιουργία ενός μικρού πλαισίου κοινής πολιτικής αλλά και συνεργασίας σε συγκεκριμένους τομείς. Έτσι κατά την διάρκεια αυτής της δεκαετίας υπογράφεται η Συνθήκη της Ρώμης στην βάση της οποίας δημιουργούνται δύο κοινότητες η οποίες έμειναν στην ιστορία ως η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα(ΕΟΚ) η οποία εστιαζόταν στα ζητήματα τελωνειακής ένωσης και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας(ΕΥΡΑΤΟΜ) που αφορούσε κυρίως την συνεργασία των κρατών αυτών σε θέματα που αφορούν την χρήση και διαχείριση της πυρηνικής ενέργειας. Με το πέρασμα του χρόνου υιοθετούνται αρκετές αλλαγές και τροποποιήσεις των κοινοτήτων. Στην συνέχεια το έτος 1993 λαμβάνει η υπογραφή της συνθήκης του Μαάστριχτ με την οποία γεννιέται η Ευρωπαϊκή Ένωση και στην συνέχεια λαμβάνου χώρα ορισμένες τροποποιήσεις της που την οδηγούν στην μορφή της σήμερα[1].

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται σήμερα από 27 κράτη-μέλη μετά την σχετικά πρόσφατη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου που πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του έτους 2020. Οι χώρες αυτές απαρτίζουν την λεγόμενη Ευρωζώνη και στο εσωτερικό της κυρίως διαμένουν πολίτες που κατάγονται από τα κράτη μέλη της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται από μια ιδιαιτερότητα η οποία την καθιστά μοναδική στο είδος της καθότι αποτελεί το μόνο παράδειγμα ενός περιφερειακού οργανισμού σε τέτοια μορφή και έκταση διότι ποτέ στο παρελθόν ακόμα και κατά τα πρώιμα στάδια της ΕΕ μέχρι την εξέλιξη της στην σημερινή της μορφή δεν έχει υπάρξει κάποιος αντίστοιχος ή παρόμοιος οργανισμός ανά το παγκόσμιο[2]. Η κοινή γνώμη έχει χαρακτηρίσει την συγχρονη Ευρώπη ως έναν χώρο ιδιαίτερα πολύμορφο, για την ακρίβεια ποικιλόμορφο από άποψη εθνικών ταυτοτήτων καθότι στο εσωτερικό της διαμένουν άνθρωποι που κατάγονται από διάφορες χώρες του πλανήτη, χώρες οι οποίες δεν είναι απαραίτητα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μεγάλος αριθμός ανθρώπων δεν έχει ευρωπαϊκή ταυτότητα διαμένει στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόκειται για ένα στραυροδρόμι διαφόρων πολιτισμών όπου ο κάθε πολιτισμός έχει την δική του νοοτροπία, ιστορία, κουλτούρα ακόμα και θρησκεία. Ένας από τους βασικότερους στόχους που θέλει να υλοποιήσει η Ευρωπαϊκη Ένωση και βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της είναι η δημιουργία ενός χώρου όπου θα επικρατεί η ελευθερία, θα διέπεται από ασφάλεια και δικαιοσύνη όπως αυτό και ρητά προβλέπεται από το άρθρο 3 παρ. 2 ΣΕΕ[3]**.** Προς την κατεύθυνση αυτή η ΕΕ υιοθέτησε μια πολιτική η οποία έφερνε τα κράτη-μέλη της ακόμα πιο κοντά, σε βαθμό που θα ήταν εφικτό να υπάρξει μια κοινή πολιτική. Με κύριο στόχο λοιπόν την απόλυτη ενοποίηση μέσω της σύγκλισης των πολιτικών κατευθύνσεων των κρατών-μελών της που αφορούν κάθε τομέα ενός κράτους και σε αυτούς

[1] Εύδογλου, Ε. (2015). Από την ΕΟΚ στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σταθμοί προς την εξέλιξη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιτεύγματα-αδυναμίες.
[2] Saurugger, S. (2014) Theoretical Approaches to European Integration, Basingstoke: Palgrve.
[3] Μπαξεβάνης, Χ. (2017). Η αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών (άρθρο 80ΣΛΕΕ) στο πεδίο του ασύλου, της μετανάστευσης και των συνόρων, Θεσσαλονίκη.

συγκατελέγονται τόσο ο οικονομικός τομέας, ο τομέας της εξωτερικής πολιτικής, της εθνικής άμυνας και κάθε άλλος τομέας ο οποίος είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική λειτουργία ενός κράτους και μιας κυβέρνησης. Δίχως αμφιβολία ο βαθμός δυσκολίας επίτευξης μιας τέτοιας σύγκλισης σε έναν ικανοποιητικό βαθμό είναι αρκετά υψηλός[4]. Μια από τις πολιτικές που εφαρμόζει η Ένωση με κατεύθυνση την προαναφερόμενη ενοποίηση είναι η κατάργηση των συνόρων ανάμεσα στις χώρες κράτη-μέλη, με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η άρση κάθε περιορισμού μετακίνησης των πολιτών της ΕΕ στο εσωτερικό της[5].

1.2 Ευρωπαϊκό Δίκαιο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται στο εσωτερικό της από το το Ευρωπαϊκό Δίκαιο το οποίο πρωτίστως αποβλέπει στην προστασία και δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου για τους πολίτες της[6]. Επίσης αποβλέπει και στην εφαρμογή ενός κοινού δικαίου εντός του χώρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ των κρατών-μελών της για την επίτευξη της πολυπόθητης ενοποίησης στην οποία και αποσκοπεί από την περίοδο της ίδρυσης της[7]. Η ενοποίηση αυτή δεν αποτελεί έργο εύκολο καθότι για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο θα πρέπει να επιτευχθεί ουσιαστική αλλά και ριζική συνεργασία σε έναν αρκετά μεγάλο βαθμό σε όλους τους βασικούς τομείς που απαραίτητοι για την αποτελεσματική λειτουργία ενός κράτους. Με αυτόν τον τρόπο θα είναι πιο κοντα στην δημιουργία μιας κοινής πορείας των κρατών-μελών της ΕΕ και θα είναι εφικτή πλέον η υιοθέτηση κοινών πολιτικών, αποφάσεων και πράξεων[8]. Επομένως θα είναι ορθότερο να αναφερθεί ότι το Ευρωπαϊκό Δίκαιο δεν περιορίζεται μόνο στην δέσμευση των κρατών αλλά αποσκοπεί σε κάτι μεγαλύτερο σε κάτι βαθύτερο όπως είναι η σύγκλιση των πολιτικών και η ενοποίηση. Στον χώρο της ένωσης εφαρμόζεται και ακολουθείται το κοινοτικό δίκαιο και επομένως για την εισδοχή του ευρωπαϊκού δικαίου σε μια εθνική νομοθεσία δεν είναι απαραίτητη η προηγούμενη έγκριση η εισαγωγή του από τις εθνικές αρχές, οι κανονισμοί που εκδίδονται αποκτούν κατά τον χρόνο της έκδοσης τους χαρακτήρα απόλυτα δεσμευτικό για τα κράτη μέλη και συνεπώς για την εσωτερική νομοθεσία του κάθε κράτους μέλους ξεχωριστά, παράλληλα αποκτούν ισχύ μεγαλύτερη από αυτή των εθνικών νόμων των οποίων και υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση ακόμα και εάν υπάρξει κάποια σύγκρουση με τους εθνικούς νόμους[9]. Θα πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι κατά το κοινοτικό δίκαιο τα ευρωπαϊκά όργανα μπορούν να προβούν και στην έκδοση οδηγιών οι οποίες σε πρώτο στάδιο δεν έχουν χαρακτήρα απόλυτο και άμεσα δεσμευτικό αλλά υπάρχει ένα μικρό περιθώριο ευελιξίας που δίνει στα κράτη-μέλη κάποιο χρονικό πλαίσιο να συμμορφωθούν με την οδηγία αυτή και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με την εισαγωγή της στην εθνική νομοθεσία, βέβαια παράλειψη συμμόρφωσης εντός του καθορισμένου από τα ευρωπαϊκά όργανα χρόνου καθιστά την εισδοχή της απόλυτη και άμεση όπως στην περίπτωση των κανονισμών και δεν αποκλείεται να επιβληθούν και κυρώσεις για την καθυστέρηση και την αδράνεια που έλαβε χώρα από πλευρά του κράτους-μέλους[10].

---

[4] Nugent, N. (2012). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές. Αθήνα: Σαββάλας.

[5] (Σαχπεκίδου, 2013). Σαχπεκίδου, Ε. (2013). Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας

[6] Σαχπεκίδου, Ε. (2013). *Ευρωπαϊκό δίκαιο* (No. IKEEBOOK-2015-054). Σάκκουλας.

[7] Wiener, A. (2019). *European integration theory*. Oxford University Press.

[8] Rosamond, B. (2000). Theories of European integration.

[9] Ιωάννης Ελ. Κοϊμτζόγλου, Στοιχεία Δημόσιου Δικαίου, Συνταγματικό και Διοικητικό Δίκαιο σε συνδυασμό με Διεθνές και Κοινοτικό Δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλα 2001, κεφάλαιο Β σελ. 203-204.

[10] Βασίλειος Α. Χριστιανός «Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Νομική βιβλιοθήκη 2010-2011, σελ.33-43.

Επομένως η κοινοτική έννομη τάξη έχει έναν χαρακτήρα περισσότερο απόλυτο καθότι οι κοινοτικοί κανόνες που εκδίδονται υπερισχύουν των εθνικών νόμων και είναι άμεσα δεσμευτικοί και θα πρέπει να εφαρμοστούν και να ενσωματωθούν στην εθνική έννομη τάξη χωρίς καμία καθυστέρηση, ακόμα και στην περίπτωση της έκδοσης μιας κοινοτικής οδηγίας αυτή είναι δυνατόν αυτή να καταστεί απόλυτη και δεσμευτική προς τα κράτη-μέλη στην τελική στην περίπτωση που δεν γίνει η ενσωμάτωση της στην εθνική νομοθεσία σύμφωνα με τις οδηγίες και τα χρονοδιαγράμματα των κοινοτικών οργάνων της ένωσης[11].

1.2.1 Πρωτογενείς πηγές δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο ακρογωνιαίος λίθος του πρωτογενούς κοινοτικού δικαίου συγκροτείται από τις ευρωπαϊκές συνθήκες που διαπερνούν και συγκροτούν το νομικό πλαίσιο της ΕΕ, ενώ από την άλλη το παράγωγο δίκαιο απαρτίζεται από τις νομικές πράξεις που απόρροια των συνθηκών αυτών, τέτοιες νομικές πράξεις είναι οι κανονισμοί που εκδίδονται και έχουν απόλυτη ισχύ αλλά και οι οδηγίες οι οποίες σε πρώτο στάδιο έχουν μια ηπιότερη και όχι τόσο απόλυτη προσέγγιση ως προς την εφαρμογή τους όπως οι αποφάσεις αλλά και οι συμφωνίες που συνάπτονται σε επίπεδο ευρωπαϊκής ένωσης. Επιπλέον δεν θα πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας ότι το Ευρωπαϊκό δίκαιο διέπεται από τις γενικές αρχές αλλά και από την νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων όπως και το διεθνές δίκαιο[12]. Επομένως εύκολα παρατηρείται ότι υπάρχει μια μικρή αλλά ριζική διάκριση ανάμεσα στο πρωτογενές και το παράγωγο δίκαιο. Το πρωτογενές δίκαιο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ανώτατη πηγή δικαίου της ΕΕ και πιο συγκεκριμένα με την Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την Συνθήκη για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ευρωπαϊκής Ενέργειας[13].

1.2.2 Δευτερογενείς πηγές δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στο δευτερογενές δίκαιο η αλλίως όπως είναι γνωστό παράγωγο δίκαιο κατατάσονται όλοι οι κανόνες των οποίων η ετοιμασία και η έκδοση πραγματοποιείται από τα ευρωπαϊκά κοινοτικά όργανα και έχουν αποκτήσει την όψη κανονισμού, οδηγίας, απόφασης, σύστασης και γνώμης. Ο κανονισμός αποτελεί την βασικότερη πηγή δικαίου εντός της ένωσης, έχει άμεση, κατηγορηματική και γενική ισχύ και επεκτείνεται στις εθνικές έννομες τάξεις όλων των κτατών-μελών της ένωσης. Καμία έννομη τάξη δεν είναι σε θέση και δεν μπορεί να εμπλακεί με τον οποιοδήποτε τρόπο η μέσο και να επηρεάσει η να παρέμβει στην εφαρμογή ενός κανονισμού[14].

Η οδηγία είναι μια ακόμα νομοθετική πράξη που συνιστά μια από τις βασικές πηγές δικαίου της ένωσης αλλά κατά τον χρόνο της έκδοσης της δεν έχει απόλυτο χαρακτήρα και δεσμευτική ισχύ όπως αυτή του κανονισμού. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει ένα μικρό

---

[11] Σαχπεκίδου, Ε. (2000). *Δίκαιο των ευρωπαϊκών κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (No. ΙΚΕΕΒΟΟΚ-2015-055). Σάκκουλας.

[12] Παναγιώτης Κανελλόπουλος . « Το δίκαιο της ΕΕ- Η Συνθήκη της Λισαβόνας » εκδόσεις Σάκκουλα , 5η έκδοση , σελ 256-262.

[13] Papamichael, C. (2015). *Οι πηγές του δικαίου και το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

[14] Nikolaou, A. (2014). *Η εφαρμογή του δικαίου από τα κράτη μέλη* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

περιθώριο ευελιξίας όπου δίνεται η ευκαιρία στα κράτη-μέλη αλλά και η δυνατότητα ταυτόχρονα να αποφασίσουν τα ίδια για τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η εισαγωγή της οδηγίας και τον όσων αυτή συμπεριλαμβάνει στο εσωτερικό της στις εθνικές τους έννομες τάξεις εντός συγκεριμένου χρονικού πλαισίου που καθορίζεται αποκλειστικά από τα ευρωπαϊκά κοινοτικά όργανα. Η άπρακτη πάροδος του χρονικού διαστήματος που δόθηκε στο κράτος σηματοδοτεί την έναρξη της απόλυτης ισχύος της οδηγίας και αυτή καθίσταται άμεσα υποχρεωτική και αποκτά και αυτή καθολικό χαρακτήρα και δεσμέυει τα κράτη-μέλη[15].

Οι αποφάσεις που θα παρθούν σε επίπεδο ευρωπαϊκής ένωσης είναι απόλυτα δεσμευτικές παρουσιάζουν όμως μια μικρή διαφορά με την νομοθετική πράξη του κανονισμού η οποία είναι ουσιαστική καθότι στην περίπτωση της απόφασης αυτή πιθανόν να αφορά και να έχει αντίκτυπο σε συγκεκριμένους αποδέκτες δηλαδή συγκεκριμένα άτομα και όχι απαραίτητα όλα τα κράτη-μέλη στο σύνολο τους[16]. Τέλος οι συστάσεις αλλά και οι γνώμες διαδραματίζουν θα έλεγε κανείς έναν ρόλο περισσότερο ενημερωτικό καθότι δεν έχουν δεσμευτικό και απόλυτο χαρακτήρα χαρακτήρα και συχνά χρησιμοποίουνται από τα όργανα για σκοπούς υποδείξεων κυρίως για ορισμένες συμπεριφορές, πράξεις η ενέργειες σε όσους παραλείπουν ή αδρανούν να πράξουν αναλόγως σύμφωνα με τα όσα ορίζει η περίεχει ένας κανονισμό, οδηγία και απόφαση[17].

1.2.3 Διεθνείς Συνθήκες

Κάθε σύνθήκη διεθνούς χαρακτήρα η οποία συνάπτεται με την ΕΕ η στην οποία προσχωρεί η ΕΕ με τρίτα κράτη η άλλους διεθνείς οργανισμούς καθίσταται αυτόματα πηγή δικαίου για την κοινοτική έννομη τάξη επιπρόσθετη από αυτές των πρωτεύοντων και δευτερεύοντων πηγών δικαίου[18]. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι πηγή κοινοτικού δικαίου αποτελούν και οι νομολογίες των Δικαστηρίων της ΕΕ[19]. Επίσης κάθε συμφωνία που συνάπτει η ΕΕ σε επίπεδο Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Άμυνας με τρίτα κράτη και οργανισμούς δεσμέυουν τα όργανα της ένωσης[20] με την εξαίρεση ότι τα κράτη-μέλη μπορεί να μην την ακολουθήσουν η να την εφαρμόσουν άμεσα αλλά αργότερα αφού λάβει χώρα η αποδοχή του κειμένου σύμφωνα πάντα και το σύνταγμα της κάθε χώρας[21].

Επιπλέον υφίστανται συμφωνίες διακρατικού χαρακτήρα οι οποίες λαμβάνουν χώρα ανάμεσα στα κράτη-μέλη που αφορούν και ρυθμίζουν θέματα αλλά και ζητήματα τα οποία

[15] Βασίλειος Α. Χριστιανός « Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Νομική βιβλιοθήκη 2010-2011, σελ.33-43.
[16] Ναπολέων Μαραβέγιας , Μιχάλης Τσινισιζέλης, Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση οργάνωση και πολιτικές 50 χρόνια, εκδόσεις Θεμέλιο, σελ 214-222.
[17] Koumparoulis, D. (2006). European Fiscal Policy and Economic Growth: The Neoclassical Economic Theory in the Case of Greece. *MPRA Paper*, (44310), 24-25.
[18] Borchardt, K. D. (2011). *Το αλφάβητο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Publications Office.
[19] Zacharia, P. (2014). *Αστυνομική και δικαστική συνεργασία επί ποινικών υποθέσεων* (Doctoral dissertation, Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών & Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).
[20] Παπαδόπουλος, Κ. (2018). Η νέα διάσταση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας EUROPOL και η συμβολή της στην Εξωτερική Πολιτική της ΕΕ.
[21] Ζαχαριάδης, Σ. (2018). Η Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΕΠΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας: Θεσμικές Παρεμβάσεις, Στρατηγικές, Σχέδια Δράσης.

είναι στενά συνυφασμένα με κοινοτικές δραστηριότητες και αποτελούν κομμάτι ρυθμιστικής αρμοδιότητας των οργάνων[22]. Οι συμφωνίες αυτές έχουν έναν ρόλο κυρίως συμπληρωματικό ο οποίος στην τελική αποβλέπει στην ενίσχυση αλλά και στην θέσπιση ομοιογενών κανόνων σε κοινοτικό επίπεδο, επομένως οι συμφωνίες αυτές μπορούν να λειτουργήσουν ως ένα συμπληρωματικό δίκαιο[23]. Δεν αποτελούν κομμάτι του κοινοτικού κεκτημένου και τα κράτη-μέλη που εισέρχονται στην ευρωπαϊκή ένωση δεν δεσμεύονται να τις εφαρμόσουν η να τις ακολουθήσουν εκτός και εάν τα ίδια τα κράτη-μέλη αποδεκτούν να το κάνουν[24]. Κάθε τελική απόφαση που λαμβάνεται από κάποιον η κάποιους επίσημους αντιπροσώπους των κρατών-μελών που συνέρχονται στα πλαίσια Συμβουλίου το οποίο δεν συνεδριάζει ως όργανο της ένωσης αλλά υπό την έννοια μιας διπλωματικής διάσκεψης με σκοπό την ρύθμιση και διευθέτηση ορισμένων ζητημάτων εκτός του πλαισίου και μακρία από το φώς της κοινοτικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Αυτές λοιπόν οι αποφάσεις δεν χρειάζονται επικύρωση και αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του κοινοτικού κεκτημένου και όλα τα κράτη που προσχωρούν στην ευρωπαϊκή ένωση δεσμευονται απόλυτα από αυτές και οφείλουν να τις ακολουθήσουν και να τις εφαρμόσουν[25].

Τέλος σε ότι αφορά το κομμάτι της Αστυνομικής και Δικαστικής Συνεργασίας στο οποίο θα γίνει μια πιο λεπτομερή και περιεκτική αναφορά στην συνέχεια το Συμβούλιο μπορεί να προβαίνει στην κατάρτιση συμβάσεων τις οποίες στην συνέχεια προτείνει προς τα κράτη-μέλη με τελικό σκοπό αυτές να γίνουν αποδεκτές ακολουθώντας πάντα το σύνταγμα και τους κανόνες που αυτό θέτει. Στην περίπτωση αυτή τα κράτη μέλη πλέον έχουν την υποχρέωση να εφαρμόσουν τις αναφερόμενες στις συμβάσεις αυτές διαδικασίες και ενέργειες εντός της προθεσμίας που το ίδιο το Συμβούλιο θα ορίσει και θεωρεί εύλογη, αυτές οι συμβάσεις χαρακτηρίζονται ως κλειστές και η αποδοχή τους από τα κράτη-μέλη είναι υποχρεωτική[26].

[22] Lefteris, T. (2009). Cross-border cooperation policies along the external borders of the European Union. *Practical Issues in Management and Economics*, *2*(2), 98-115.
[23] Μανώλη, Π., & Μαρής, Γ. (2015). Περιφερισμός και περιφερειοποίηση.
[24] Γιαρλός, Γ. (2018). Το δίλημμα: διεύρυνση ή εμβάθυνση στην ΕΕ σήμερα.
[25] Αργύρης, Ν. (2018). Το σύστημα Εξωτερικής Εκπροσώπησης της ΕΕ: Οι Αντιπροσωπείες της ΕΕ και οι σχέσεις τους με τις Πρεσβείες των Κρατών Μελών.
[26] Anastasiades, A. (2015). *Οι ειδικότερες νομικές ρυθμίσεις περί των θεσμικών οργάνων: πολιτική υφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο)* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Κεφάλαιο 2ο: Διασυνοριακό Έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

2.1 Διασυνοριακό Έγκλημα στην ΕΕ

Η ενωσιακή πολιτική που ακολουθείται και εφαρμόζεται σήμερα έχει ως αποτέλεσμα την μείωση σε έναν αρκετά μεγάλο βαθμό η ακόμα και άρση σε μερικές περιπτώσεις των αυστηρών ελέγχων στα σύνορα της ένωσης, βέβαια αυτή η πρακτική έχει ως στόχο την απλοποίηση της διαδικασίας διακίνησης των ευρωπαίων πολιτών στο εσωτερικό της, παράλληλα με αυτούς όμως μεγάλος αριθμός των επίδοξων εγκληματίων και παραβατών που βρήκαν την ευκαιρία να δράσουν καθώς ταυτόχρονα διευκολύνεται και η δική τους μετακίνηση από την μία χώρα της ΕΕ στην άλλη[27]. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η κατάργηση των συνόρων της ΕΕ δεν αποσκοπούσε στην διευκόλυνση διακίνησης των εγκληματιών δυστυχώς όμως στην πραγματικότητα αυτό είναι που συμβαίνει[28]. Πολλοί είναι οι εγκληματίες που έχουν καταφέρει να εισέλθουν εντός και να εξέλθουν εκτός του ευρωπαϊκού χώρου με ιδιαίτερη ευκολία. Αρκετά μεγάλος αριθμός εγκληματίων άρχισε να μετακινείται περισσότερο και με μεγαλύτερη άνεση με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από μια χώρα. Το διασυνοριακό έγκλημα δυστυχώς σήμερα υπάρχει σε έναν αρκετά μεγάλο βαθμό. Η κατηγορία αυτών των δραστών δεν περιορίζει τις δράσεις της σε μια μόνο χώρα αντιθέτως, η εγκληματική και παραβατική τους δράση επεκτείνεται και σε άλλες χώρες και ταυτόχρονα δημιουργείται και ένα παραθυράκι διαφυγής καθότι λόγω της ελεύθερης μετακίνησης εντός της ένωσης και το γεγονός ότι πλέον ο έλεγχος των συνόρων δεν είναι τόσο αυστηρός ο εντόπισμος τους δεν καθίσταται πλέον τόσο εύκολος[29]. Η ανάγκη για την δημιουργία και υιοθέτηση μιας πολιτικής αρκετά αποτελεσματικής κατά του διασυνοριακού εγκλήματος είχε καταστεί πλέον επιτακτική, επομένως μια συνεργασία αρκετά στενότερη μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών εντός της ΕΕ με κύριο σκοπό την πάταξη του εγκλήματος αυτής της κατηγορίας όπως και για την τιμώρηση των παραβατών αλλά και για την αποτελεσματικότερη απόνομή δικαιοσύνης αποτελούσε πλέον γεγονός[30].

[27] Κωνσταντινίδης, Κ. (2018). Οι Εξωτερικές Διαστάσεις της Μεταναστευτικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασύλου της ΕΕ.

[28] Ioannou, M. (2014). *Η εγκληματικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

[29] Ψαρόσβερκας, Ε. (2018). Μεταναστευτική και Προσφυγική Κρίση-Ανάλυση Διασυνοριακών Απειλών για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Εξωτερικών Συνόρων της ΕΕ στο Ανατολικό Αιγαίο.

[30] Μουρτετζίκογλου, Δ. (2020). Η ασφάλεια συνόρων και το μεταναστευτικό ζήτημα: μία υπόθεση εσωτερικής και ευρωπαϊκής ασφάλειας.

2.2 Βασικότερες Μορφές Διασυνοριακού Εγκλήματος εντός της ΕΕ

2.2.1 Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο

Διανύοντας τον 21ο αιώνα ο οποίος έχει ως κύριο χαρακτηριστικό του την ραγδαία και ταχεία ανάπτυξη του τομέα της τεχνολογίας και ειδικότερα αναφορικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και την τεχνητή νοημοσύνη, μεγάλος αριθμός προσώπων εκμεταλλεύτηκε την τεχνολογική αυτή έκρηξη και προσέφυγε στην διάπραξη παράνομων δραστηριοτήτων με την βοήθεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών[31]. Έτσι πλέον μπορεί να γίνει λόγος για έγκλημα στον κυβερνοχώρο και πρόκειται για ένα είδος οργανωμένου εγκλήματος διασυνοριακού χαρακτήρα[32]. Πρόκειται για μια σχετικά νέα και διαφορετική μορφή εγκληματικής ενέργειας από τις παραδοσιακές[33]. Σε μία εποχή όπου η διάδοση των πληροφορίων, η επικοινωνία, η χρήση του διαδικτύου αποτελεί κομμάτι της καθημερινότητας μας η μορφή αυτού του του εγκλήματος αποτελεί ιδιαίτερα μεγάλη και σημαντική απειλή για κάθε πολίτη, επιχείρηση, διεθνή οργανισμό, κράτος ακόμα για την την ίδια την δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης[34].

Τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο έχουν μεγάλο αριθμό μορφών, οι βασικότερες όμως μορφές εγκλημάτων τέτοιου χαρακτήρα είναι οι εξής[35] :

- Εγκλήματα που τελούνται από οργανωμένες ομάδες με σκοπό την απόκτηση κέρδους και ένα σύγχρονο παράδειγμα είναι το φαινόμενο της απάτης μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή[36].
- Εγκλήματα που στρέφονται κατά της γενετησίας ελευθερίας επίσης ένα σύγχρονο παράδειγμα είναι η διάδοση πορνογραφίας ανηλίκων[37].
- Εγκλήματα που στρέφονται άμεσα κατά των προσωπικών δεδομένων ένος η μεγάλου αριθμού προσώπων όπως για παράδειγμα είναι η υποκλοπή στοιχείων πιστωτικών καρτών η στοιχείων προσωπικών τραπεζικών λογαριασμών[38].

Αναμφίβολα το αδίκημα αυτό δεν περιορίζεται σε ένα και μόνο κράτος μπορεί να συμβαίνει ταυτόχρονα σε περισσότερα κράτη. Η ταχύτητα με την οποία διεκπεραιώνονται τέτοιου είδους αδικήματα είναι πολύ μεγάλη και η καταπολέμηση αυτής της κατηγορίας αλλά η πρόληψη και η καταστολή των αδικημάτων αυτής της κατηγορίας είναι αρκετά δύσκολη. Προς την κατεύθυνση αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προσπαθήσει με δυο κυρίως τρόπους καταπολεμήσει σε έναν ικανοποιητικό αν όχι απόλυτο βαθμό τα εγκλήματα στον

[31] Σαρτέρη, Β. (2020). Ηλεκτρονικό έγκλημα.
[32] Κολιός, Χ. (2020). Ηλεκτρονικό-οικονομικό έγκλημα στον κυβερνοχώρο.
[33] Χρίστου, Α. Κ. (2005). Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο.
[34] Καμπαρίδου, Ε. Γ. (2015). Ηστρατηγική κυβερνοασφάλειας στην ευρωπαϊκή ένωση.

[35] Παναγιωτίδης, Π. Κ. (2011). *Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο: μορφές, αντιμετώπιση και νομική προστασία* (Master's thesis).
[36] Μπάρη, Ρ. Α. (2020). Η απάτη με υπολογιστή (386Α ΠΚ).
[37] Δουλγέρη, Χ. Ι. (2007). Παράνομο και επιβλαβές περιεχόμενο στο διαδίκτυο, με έμφαση στην παιδική πορνογραφία.
[38] Σαριδάκη, Ι. Δ. (2017). Ηλεκτρονικό έγκλημα και προσωπικά δεδομένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

κυβερνοχώρο, ο πρώτος αφορά την έκδοση διαφόρων οδηγίων και κανονισμών που στην ουσία δίνουν τις κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με την ενιαία νομοθεσία για να μπορέσει να γίνεται λόγος για μια ενιαία στρατηγική καταπολέμησης του εγκλήματος αυτού. Σήμερα τέτοιες οδηγίες, κανονισμοί και νομοθεσίες έχουν ενσωματωθεί απόλυτα στο εσωτερικό όλων των κρατών μελών για την ταχύτερη δημιουργία μιας κοινή αμυντικής γραμμής[39]. Ο δεύτερος τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπάθησε να καταπολεμήσει το συγκεκριμένο έγκλημα είναι με την σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου για τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο[40].

Το ευρωπαϊκό κέντρο για τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο αποτελεί ειδικό τμήμα της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας γνωστή και ώς Europol, με την διαφορά όμως ότι συστάθηκε ως ξεχωριστό τμήμα της, αυτή η πρακτική υποδεικνεύει τον τρόπο αλλά και την προσπάθεια καταστολής και καταπολέμησης του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο σε ένα πανευρωπαϊκό επίπεδο[41]. Πλέον υπάρχει ένα ξεχωριστό και ειδικό όργανο για την καταπολέμηση αυτής της κατηγορίας αδικημάτων. Λόγω του βαθμού απείλης που παρουσιάζει αυτής της μορφής η εγκληματικότητα η οποία μεγαλώνει όλο και περισσότερο η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδει μεγάλη σημασία και προσπάθεια στον αγώνα αυτό[42]. Η λειτουργία του κέντρου αυτού και ο ρόλος που κατείχε ήταν υποστηρικτικός προς όλα τα κράτη-μέλη της ένωσης αναφορικά με την αντιμετώπιση των εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο τόσο σε επιχειρησιακό επίπεδο όσο και σε πληροφοριακό υπό την ιδιότητα των εμπειρογνωμώνων και ειδικών επί της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο[43]. Δρούσε σαν μια ομάδα ειδικών που κατείχε όλες τις απαραίτητες και χρήσιμες γνώσεις για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και εξιχνίαση των εγκλημάτων[44].

Έτσι εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι βασικοί στόχοι της δράσης του κέντρου αυτού είναι κυρίως η συγκέντρωση πληροφορίων και στοιχείων αλλά και η άμεση και σε έναν απόλυτο βαθμό συνεργασία με τις ανακριτικές και αστυνομικές αρχές των κρατών-μελών για την εξιχνίαση του εγκλήματος αλλά και τελικά η αποκάλυψη των δραστών και η σύλληψη τους με σκοπό να οδηγηθούν ενωπίον της δικαιοσύνης[45]. Επίσης θα πρέπει να λεχθεί εδώ ότι το κέντρο αυτό πέρα από την συγκέντρωση χρήσιμου πληροφοριακού και ενημερωτικού υλικού συμμετέχει και στην εκπαίδευση και επιμόρφωση των αστυνομικών, ανακριτικών αλλά και δικαστικών αρχών[46]. Συστήνονται κατά καιρούς ειδικές ομάδες εργασίας και έρευνας με

[39] Κατσιαρμάς, Α. (2018). Το ηλεκτρονικό έγκλημα με έμφαση στη Σύμβαση της Βουδαπέστης, την Οδηγία 2013/40/ΕΕ και τον Νόμο 4411/2016.

[40] Λιόκουρας, Μ. Γ. (2019). Έγκλημα στον κυβερνοχώρο εντός του χώρου ασφαλείας, ελευθερίας και δικαιοσύνης της ΕΕ. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

[41] Buono, L. (2012). Gearing up the Fight against Cybercrime in the European Union: A new set of rules and the establishment of the European Cybercrime Centre (EC3). *New Journal of European Criminal Law*, *3*(3-4), 332-343.

[42] Nunzi, A. (2012). Cybercrime. *Revue internationale de droit penál*, *83*(1), 289-296.

[43] Baines, V. (2013). Fighting the industrialization of cybercrime. *UN chronicle*, *50*(2), 10-12.

[44] Stephens, P., & Induruwa, A. (2007, August). Cybercrime investigation training and specialist education for the European Union. In *Second International Workshop on Digital Forensics and Incident Analysis (WDFIA 2007)* (pp. 28-37). IEEE.

[45] Thygesen Vendius, T. (2015). Europol's Cybercrime Centre (EC3), its Agreements with Third Parties and the Growing Role of Law Enforcement on the European Security Scene|. *EJPS*, *3*(2), 151.

[46] Buono, L. (2010, August). Investigating and prosecuting crimes in cyberspace: European training schemes for judges and prosecutors. In *ERA Forum* (Vol. 11, No. 2, pp. 207-218). Springer-Verlag.

σκοπό την ανταλλαγή πληροφορίων αλλά και την λεπτομερή ιχνηλάτηση των δραστών στο διαδίκτυο. Βασικός επίσης στόχος είναι και η έγκαιρη πρόληψη νέων μορφών εγκληματικότητας[47].

Δεν χωρεί αμφιβολία το γεγονός ότι μια τέτοια εγκληματική συμπεριφορά μπορεί να πλήξει πάρα πολλούς πολίτες και όχι μόνο. Η τεχνολογία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την καθημερινότητα μας, η σκέψη και μόνο ότι ανα πάσα στιγμή κάποιος μπορεί να πέσει θύμα μιας τέτοιας εγκληματικής επίθεσης ενστερνίζει την ίδεα και την εικόνα στο άτομο αυτό ότι αυτός είναι εντελώς απροστάτευτος[48]. Για τον λόγο αυτό τα μέτρα και οι αποφάσεις τις ευρώπης θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές. Το έργο που σημείωσε το συγκεκριμένο κέντρο με στόχο την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο είναι αξιοθαύματο και άξιο επαίνου, από την περίοδο της ίδρυσης του μέχρι και σήμερα έχουν παρέλεθει μόλις 7 χρόνια και ο οργανισμός αυτός πλέον είναι σε θέση να καταρτίζει υπηρεσίες ουσιαστικής σημασίας για την απονομή της δικαιοσύνης εντός της ευρωπαϊκής ένωσης[49]. Η μάχη ενάντια στην συγκεκριμένη κατηγορία εγκληματικότητας είναι δύσκολη οι κατάλληλες αποφάσεις και ενέργειες της ΕΕ κατάφεραν να δημιουργήσουν έναν τοίχο ασφαλείας αρκετά ισχυρό[50]. Ύπαρχει μπόλικο περιθώριο εξέλιξης το οποίο θα πρέπει να εκμεταλευτεί απόλυτα δίχως δισταγμούς. Ενάντια σε μια γενικού χαρακτήρα απειλή τα κράτη-μέλη της ΕΕ θα πρέπει να αμυνθούν από κοινού, όπως γίνεται σήμερα[51].

2.2.2 Τρομοκρατία και Οργανωμένο Έγκλημα εντός της ΕΕ

Η ΕΕ καταβάλει υπερανθρωπές προσπαθειες για την καταπολέμηση συγκεκριμένων μορφών εγκληματικότητας, εκδίδονται κατά καιρούς κανονισμοί και οδηγίες από τα ευρωπαϊκά όργανα έτσι ώστε να υπάρξει ένας εναρμονισμός προς την κατεύθυνση αυτή, να υπάρξει μια κοινή αμυντική γραμμή[52]. Το πιο επίκαιρο είναι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, πριν από αυτήν την ΕΕ απασχολούσε το οργανωμένο έγκλημα και αφορούσε κυρίως το εμπόριο όπλων, προσώπων και ναρκωτικών[53]. Με την πάροδο του χρόνου όμως αυτό άλλαξε και η τρομοκρατία πλέον είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της ΕΕ, και πιο συγκεκριμένα μετά την 11/9/2001 όπου οι δίδυμοι πύργοι των ΗΠΑ δέχθηκαν επίθεση από τρομοκράτες με αποτέλεσμα να χαθούν εκατοντάδες ζωές, αυτή η τρομοκρατική ενέργεια πυροδότησε την εξέλιξη των πολιτικών αλλά και για την υιοθέτηση νέων και αυστηρότερων για την προστασία από την τρομοκρατία[54]. Από το έτος 2015 και έπειτα παρατηρήθηκαν αρκετές

[47] Wainwright, R. (2016). Trends and challenges for law enforcement training and education. *Special Issue 3 Eur. Police Sci. & Res. Bull.*, 11.
[48] Buono, L. (2016, September). Fighting cybercrime between legal challenges and practical difficulties: EU and national approaches. In *ERA Forum* (Vol. 17, No. 3, pp. 343-353). Springer Berlin Heidelberg.
[49] Bossong, R., & Wagner, B. (2018). A typology of cybersecurity and public–private partnerships in the context of the European Union. In *Security Privatization* (pp. 219-247). Springer, Cham.
[50] Νάσιοβας, Α. (2014). *Ηλεκτρονικό έγκλημα και αντιμετώπιση* (Doctoral dissertation, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας).
[51] Αγγελάκης, Χ. Ν. Α., & Ιωσηφέλλη, Α. Α. (2018). Ηλεκτρονικό έγκλημα: Μόρφες και αντιμετώπιση.
[52] Κατσούλα, Κ. Χ. (2017). Η στρατηγική των ΗΠΑ και της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος: μια συγκριτική ανάλυση.
[53] Δικαιούλια, Α. Ν. (2020). Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
[54] Μπαλατσός, Ι. Λ. (2020). Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001: παρόν και μέλλον.

τρομοκρατικές επιθέσεις σε διάφορες χώρες τις ΕΕ αυτό είχε ως αποτέλεσμα η δράση της ΕΕ να γίνει πολύ πιο έντονη και η χάραξη των πολιτικών της ακόμα ακριβέστερη[55].

Η στρατηγική για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας είναι πολύπλευρη, βασίζεται όμως σε τέσσερεις βασικούς πυλώνες οι οποίοι αποτελούν τα θεμέλια πάνω στα οποία επιχειρείται να οικοδομηθεί μια αποτελεσματική αμυντική και κατασταλτική πολιτική[56]. Ο πρώτος πυλώνας αφορά το κομμάτι της πρόληψης το οποίο είναι και ιδιαίτερα σημαντικό, εδώ καταβάλονται τεράστιες προσπάθειες με πολλούς και διάφορους τρόπους έτσι ώστε να μπορέσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες να προβλέψουν και να προλάβουν στην ουσία οποιαδήποτε τρομοκρατική δράση η ενέργεια όπου αυτή προγραμματίζεται σύμφωνα με τα σχέδια των δραστών να προγματοποιηθεί[57]. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από μια λεπτομερή μελέτη της συμπεριφοράς της δράσης όπως για παράδειγμα ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η χρηματοδότηση των τρομοκρατικών οργανώσεων, ο τρόπος αυτός πρέπει να εντοπιστεί και να ανασχεθεί[58]. Επίσης η πρόληψη αυτή μπορεί να γίνει εφικτή μέσα και από την αμοιβαία συνεργασία μεταξύ τόσο των κρατών μελών αλλά και μεταξύ και άλλων κρατών που δεν ανήκουν στην ευρωπαϊκή οικογένεια όπως είναι οι ΗΠΑ[59]. Ένας ακόμα σημαντικός στόχος του πυλώνα αυτού είναι ο εντοπισμός και η αποτροπή της στρατολογίας νέων τρομοκρατών καθότι αρκετοί πολίτες της ΕΕ έχουν στρατολογηθεί από τα στρατόπεδα των τρομοκρατών[60]. Ο δεύτερος πυλώνας αφορά την προστασία, η ενίσχυση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ αλλά και η αυστηρότητα αυτών αποτελούν σημαντική τομή για την προστασία για τους πολίτες της ένωσης. Η ακριβής ταυτοποίηση των προσώπων που εισέρχονται σε ευρωπαϊκό έδαφος βοηθά σημαντικά στον έλεγχο και εντοπισμό ύποπτων δραστηριοτήτων[61]. Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί εδώ ότι στο εσωτερικό του πυλώνα αυτού ύπαρχει και μια πολιτική που αφορά την προστασία των δημοσίων στόχων ή χώρων καθότι μεγάλος αριθμός των τρομοκρατικών επιθέσεων πραγματοποιείται σε δημόσιους χώρους όπου υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση ανθρώπων όπως είναι πλατείες, εμπορικά κέντρα και χώροι εκδηλώσεων ή συναυλίων. Με την πραγματοποίηση μιας επίθεσης σε δημόσιο χώρο οι τρομοκρατικές οργανώσεις προσπαθούν να μεταδώσουν στις κυβερνήσεις ότι μπορούν να διεισδύσουν σε κάθε χώρα και σε κάθε σημείο συγκεκριμένης χώρας που επιθυμούν ακόμα και να επιτεθούν ανοικτά χωρίς δισταγμό. Με τον τρόπο αυτό μεταφέρουν τον τρόμο και τον φόβο στους πολίτες αλλά και στις κυβερνήσεις[62]. Ο τρίτος πυλώνας αφορά την καταδιώξη,

[55] Βαρκά, Ε. (2018). Κυριότερες Προκλήσεις Ασφαλείας στην Ε. Ε τον 21ο αιώνα: Η Διάσταση της Ισλαμικής Τρομοκρατίας.
[56] Ρίζος, Γ. (2020). Το αντιτρομοκρατικό πλαίσιο της ΕΕ από την 9/11 έως το 2018.
[57] Μπίζας, Γ. (2014). Ασύμμετρες απειλές: οι νέες μορφές απειλών κατά της διεθνούς ασφάλειας υπό το πρίσμα του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου: μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπισή τους από τους διεθνείς οργανισμούς.
[58] Πανοπούλου, Α., & Ταμπουρατζή, Ό. (2015). Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
[59] Παπαπαύλου, Α. (2019). Οι στρατηγικές καταπολέμησης της τρομοκρατίας στην ΕΕ και στις ΗΠΑ.
[60] Βαφείδης, Θ. (2021). *Η ισλαμιστική τρομοκρατία και ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας μετά την 11η Σεπτεμβρίου, στρατιωτικές/ανθρωπιστικές επεμβάσεις* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνών Σχέσεων, Στρατηγικής και Ασφάλειας, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).
[61] Μουρτετζίκογλου, Δ. (2020). Η ασφάλεια συνόρων και το μεταναστευτικό ζήτημα: μία υπόθεση εσωτερικής και ευρωπαϊκής ασφάλειας.
[62] Βασιλόπουλος, Δ. Χ. (2019). Ισλαμική τρομοκρατία στην Ευρώπη: παρούσα κατάσταση-μελλοντικές προοπτικές.

δηλαδή την σύλληψη και τελικά επιβολή ποινής και τιμωρίας[63]. Εδώ στο κομμάτι αυτό με την στενότερη συνεργασία που έλαβε χώρα ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ όπου πλέον μπορεί να γίνεται λόγος για μια αρκετά στενότερη αστυνομική και δικαστική συνεργασία των κρατών-μελών της ένωσης αλλά και μεταξύ τρίτων κρατών η καταδίωξη των δραστών είναι εφικτή[64]. Μεγάλος είναι ο αριθμός των τρομοκρατών που έχει συλληφθεί τα τελευταία χρόνια και αρκετές τρομοκρατικές οργανώσεις έχουν διαλυθεί[65]. Η συνεργασία αυτή πλέον στρέφεται κατά των διασυνοριακών εγκλημάτων. Είναι σημαντικό να αναφερθεί εδώ ότι η τρομοκρατία αποτελεί έναν κοινό εχθρό παγκόσμια για κάθε κυβέρνηση και κάθε πολίτη ξεχωριστά είτε είναι πολίτης της ένωσης είτε όχι[66]. Αποτελεί ένα από τα πιο βάναυσα και απάνθρωπα εγκλήματα και η ανάγκη για την καταστολή τους καθίσταται αυτόματα επιτακτική, η ΕΕ κάνει ότι περνάει από το χέρι της σε συνεργασία βέβαια και με άλλα κράτη για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[67]. Τέλος, ο τέταρτος πυλώνας στον οποίο στηρίζεται το οικοδόμημα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας είναι η αντίδραση, αφορά κατά κύριο λόγο την διαχείριση του τοπίου αλλά και των καταστάσεων που είναι αποτέλεσμα των τρομοκρατικών δράσεων, πρόκειται ουσιαστικά για έναν μηχανισμό πολιτικής προστασίας ο οποίος παρέχει ψυχολογική αλλά και υλική βοήθεια και υποστήριξη στα θύματα των τρομοκρατικών επιθέσεων με σκοπό την καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση των απωλείων[68].

2.2.3 Βασικά κείμενα της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος

Τα βασικότερα και σημαντικότερα νομικά κείμενα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας είναι η οδηγία με αριθμό 2017/541/ΕΕ που εξέδωσαν τα αρμόδια ευρωπαϊκα όργανα, η οδήγια αυτή ήρθε και αντικετέστησε τις αποφάσεις-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ και 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου αναφορικά με την ανταλλαγή πληροφορίων και την συνεργασία σχετικά με τα τρομοκρατικά εγκλήματα που ίσχυαν μέχρι τότε[69]. Επίσης βασικό κείμενο είναι και η και η Απόφαση-Πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2008 αναφορικά με την τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[70]. Αυτά είναι τα δύο πιο επίκαιρα και σύγχρονα κείμενα που αναφέρονται στην καραπολέμηση της τρομοκρατίας. Αυτό που θα πρέπει να συγκρατήσει κανείς από την οδηγία αυτή είναι το ότι εδώ περιγράφονται με αρκετά λεπτομερή τρόπο οι υποχρεώσεις που πρέπει να αναλάβουν όλα τα κράτη μέλη της

[63] Τσιαφίτσια, Π. Α. (2017). Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμέτωπη με την τρομοκρατική απειλή: η πολιτική ασφαλείας, οι αντιτρομοκρατικές δράσεις και τα θεμελιώδη δικαιώματα.

[64] Κατραχούρα, Σ. (2021). Η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας και ο ρόλος της Eurojust και του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου.

[65] Gollwitzer, M., Skitka, L. J., Wisneski, D., Sjöström, A., Liberman, P., Nazir, S. J., & Bushman, B. J. (2014). Vicarious revenge and the death of Osama bin Laden. *Personality and social psychology bulletin*, *40*(5), 604-616.

[66] Tappeiner, I. (2005). The fight against terrorism. The lists and the gaps. *Utrecht L. Rev.*, *1*, 97.

[67] Δινόπουλος, Κ. (2015). Η νομοθετική πολιτική της ΕΕ και η νομολογία του δικαστηρίου της ΕΕ για την τρομοκρατία: καταστολή ή/και κράτος δικαίου.

[68] Kaniasty, K., & Norris, F. H. (2004). Social support in the aftermath of disasters, catastrophes, and acts of terrorism: altruistic, overwhelmed, uncertain, antagonistic, and patriotic communities.

[69] Μαρτίνης, Μ. Ν. (2019). *Η ποινική αντιμετώπιση της τρομοκρατίας σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο: Νέες εξελίξεις και ζητήματα αιχμής ουσιαστικού δικαίου* (No. GRI-2019-23615). Aristotle University of Thessaloniki.

[70] Κρεμμύδας, Χ. (2011). Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής δράσης.

ΕΕ κατά της τρομοκρατίας, και το γεγονός ότι στην συγκεκριμένη οδηγία αλλά και σε όλα τα διεθνή νομικά κείμενα καταγράφεται ένα ευρύ φάσμα ενεργείων που θεωρούνται αλλά και χαρακτηρίζονται ώς τρομοκρατικές δράσεις και διώκονται και τιμωρούνται ποινικά[71]. Εκτός από τις κύριες ενέργειες ακόμα και οι προπαρασκευαστικές πράξεις θεωρούνται τρομοκρατικές ενέργειες όπως είναι για παράδειγμα η δημόσια παρακίνηση για διάπραξη τομοκρατικού εγκλήματος ή η στρατολόγηση αλλά και η συμμετοχή σε εκπαιδεύσεις, η διενέργεια και η διευκόλυνση μετακίνησης και ταξιδίων με σκοπό την τρομοκρατίας και εξάπλωσης αυτής αλλά και η χρηματοδότηση της. Όλες αυτές οι συμπεριφορές έχουν στο εσωτερικό τους στοιχεία από τρομοκρατικές τάσεις και για τον λόγο αυτό είναι ποινικά κολάσιμες και τιμωρούνται. Κάθε συμπεριφορά έστω και αν αυτή συνίσταται ώς πράξης απλής συμμετοχής σε τρομοκρατικές ενέργειες αυτή διώκεται ποινικά και τιμωρείται πολύ αυστηρά, τέτοιες ενέργειες είτε αυτές είναι κύριες είναι έχουν προπαρασκευαστικό ή συμμετοχικό χαρακτήρα δεν διακρίνονται από κάποιο βαθμό επιείκιας και δεν κατηγοριοποιούνται από ηπιότερης εώς και σοβαρότερης μορφής τιμωρούνται αυστηρά ανεξαιρέτως ως τρομοκρατικές ενέργειες[72].

Η συνεργασία ανάμεσα στα κράτη-μέλη της ΕΕ, αλλά και αυτής με τρίτα κράτη όπως είναι οι ΗΠΑ, η Βόρεια Αφρική αλλά και με χώρες της Μέσης Ανατολής θα πρέπει να επιτευχθεί αρχικά σε ένα επίπεδο πολιτικού διαλόγου και ανταλλαγής πληροφορίων[73]. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συνεργασία που έχει η ΕΕ με τις ΗΠΑ, είναι τεράστιας σημασίας, αποτελεί έναν από τους ισχυρότερους σύμμαχους κατά της τρομοκρατίας[74], με τις ΗΠΑ έχουν συναφθεί σημαντικές συμφωνίες συνεργασίας όπως είναι οι συμφωνίες που αφορούν την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αλλά και συμφωνία αναφορικά με την αμοιβαία διακστική συνδρομή και έκδοση εκζητουμένων προσώπων[75]. Πέρα από τα κράτη η ΕΕ συνεργάζεται και έχει συνάψει σημαντικής φύσεως συμφωνίες και με τους διάφορους διεθνείς οργανισμούς όπως είναι ο ΟΗΕ[76], το Συμβούλιο ασφάλειας και το Συμβούλιο της Ευρώπης έτσι ώστε η καταπολέμηση της τρομοκρατίας να μπορέσει να αποτυπώνεται και σε διεθνή νομικά κείμενα[77]. Ειδικότερα κάθε οδηγία και απόφαση-πλαίσιο της ΕΕ έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα, καθότι συμπληρώνονται από την Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη της τρομοκρατίας αλλά και με το πρόσθετο πρωτόκολλο αυτής του έτους 2008, κείμενα τα οποία επίσης έχουν υπογραφθεί από την ΕΕ[78].

[71] Κωνσταντόπουλος, Π. (2019). Διεθνείς κανονισμοί για την πειρατεία και τρομοκρατία: τρόποι πρόληψης και καταστολής τους.
[72] Τσιαντούλας, Γ. (2020). Ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας και το διεθνές δίκαιο.
[73] Τσιβίκης, Α. (2016). Η Παγκοσμιοποίηση της Τρομοκρατίας και Διεθνείς Στρατηγικές Αντιμετώπισής της: Προς μία Νέα Πολιτική Διεθνούς Ασφάλειας.
[74] Βασιλοπούλου, Α. (2015). *Το ρυθμιστικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: συγκριτική ανάλυση των τάσεων* (Doctoral dissertation, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης).
[75] Mitsilegas, V. (2003). New EU-USA Cooperation on Extradition, Mutual Legal Assistance and the Exchange of Police Data, The. *Eur. Foreign Aff. Rev., 8*, 515.
[76] Βιδάλη, Α. (2017). Σχέσεις της ΕΕ με Διεθνείς Οργανισμούς: Η περίπτωση του ΟΗΕ.
[77] Δακτυλούδης, Α. (2016). Σύγχρονες μορφές διεθνούς τρομοκρατίας. επιρροές του φαινομένου στις διεθνείς σχέσεις των κρατών και η ευρωπαϊκή στρατηγική ασφάλειας για την καταπολέμηση της στο πλαίσιο λειτουργίας της ΕΕ.
[78] Νικολόπουλος, Γ. (2008). Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως φορέας αντεγκληματικής πολιτικής. *Το «πρόγραμμα της Χάγης» και η εφαρμογή του*.

Συνεπώς ο κύκλος συνεργασίας που θα πρέπει να έχει η ΕΕ θα πρέπει να είναι αρκετά ευρύς, όπως επίσης και ο χαρακτήρας συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη-μέλη της ένωσης, τα τρίτα κράτη και τους άλλους διεθνείς οργανισμούς θα πρέπει να είναι αρκετά βαθύς διότι μόνο έτσι και μόνο με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει να δημιουργηθεί ένα μεγάλο δίκτυο ανταλλαγής πληροφορίων και στοιχείων αναφορικά με τις τρομοκρατικές δράσεις για να μπορέσει να γίνει για μια αποτελεσματική πολιτική πλέον σε διεθνή επίπεδο κατά της τρομοκρατίας[79]. Μόνο μέσω μιας αμοιβαίας σχέσης, στην βάση της οποίας θα υπάρξει αυξημένη εμπιστοσύνη ανάμεσα σε όλα τα κράτη μέλη και διεθνείς οργανισμούς θα μπορέσει η εγκληματική αυτή συμπεριφορά να αντιμετωπιστεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό που είναι εφικτό και τελικά να κατασταλεί[80].

2.2.4 Το έγκλημα της Νομιμοποίησης Εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα

Το αδίκημα αυτό στοιχειοθετείται όταν υπάρχουν έσοδα των οποίων η προέλευση είναι άγνωστη ή αυτά προέρχονται από μια άλλη δραστηρίοτητα η οποία απαγορεύεται από τον νόμο και δίνεται νόμιμος τίτλος σε αυτά γνωρίζοντας το παράνομο της προέλευσης τους[81]. Αποτελεί μια από τις πλέον σοβαρότερες μορφές της οικονομικής εγκληματικότητας η οποία έχει επεκταθεί διεθνώς και έχει άμεση σύνδεση με το οργανωμένο έγκλημα σε εθνικό και διεθνή επίπεδο[82]. Συνήθως οι παράνομες δραστηριότητες που αποφέρουν τεράστια οικονομικά κέρδη τα οποία στην συνέχεια κάποιος θα επιχειρήσει να τους προσδώσει μια νομιμοφάνεια αφορούν το εμπόριο ναρκωτικών και εμπόριο όπλων[83].

Για την καταπολέμηση της κατηγορίας των εγκλημάτων αυτών η ΕΕ έχει υιοθετήσει συγκεκριμές πολιτικές μέσα από μια σειρά οδηγίων και αποφάσεων. Η πρώτη οδηγία 91/308/ΕΟΚ που αφορά την πρόληψη της χρήσης ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος με σκοπό να προσδοθεί μια νομιμοφάνεια σε έσοδα από παράνομες δραστηριότητες, αυτό εμπερίεχει τον κίνδυνο να κλονισθεί ισχυρά η αξιοπιστά του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που εμπλέκεται ανεπανόρθωτα και για τον λόγο αυτό εισήχθησαν ορισμένες κυρώσεις και στην ουσία με βάση την οδηγία αυτή τα κράτη-μέλη ποινικοποίησαν την συμπεριφορά αυτή[84]. Ακολουθώντας την πρώτη εκδίδεται και δεύτερη οδηγία αναφορικά με το ζήτημα αυτό η 2001/97/ΕΕ η οποία αφορά το ίδιο πεδίο με την πρώτη με την διαφόρα όμως ότι πλέον διευρύνεται αρκετά η έννοια της αξιόποινης συμπεριφοράς και καταλαμβάνει μεγαλύτερο αριθμό επαγγελμάτων και δραστηριοτήτων, δεν περιορίζεται μόνο στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς πλέον στο εσωτερικό της εμπεριέχονται και οι έννοιες των λογιστών, ελεγκτών, δικηγόρων, κτηματομεσιτών και συμβολαιογράφων. Χαρακτηρίστηκε ότι τα επαγγέλματα αυτά πιθανόν να εμπλέκονται σε οικονομικές

[79] Brattberg, E., & Rhinard, M. (2012). The EU as a global counter-terrorism actor in the making. *European Security*, *21*(4), 557-577.
[80] Alegre, S. (2008). The EU's External Cooperation in Criminal Justice and Counter-terrorism: An Assessment of the Human Rights Implications with a particular focus on Cooperation with Canada. CEPS Special Reports, September 2008.
[81] Γεωργίου, Α. (2017). Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες-εγκληματικές δραστηριότητες.
[82] Φόλιος, Γ. (2020). Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.
[83] Χριστοφή, Α. (2018). Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
[84] Γιαταγάνα, Ε. (2018). Θεσμικό Πλαίσιο για την καταπολέμηση Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος στην Ευρωζώνη.

συναλλαγές οι οποίες πολύ πιθανόν να ενέχουν στοιχεία του αδικήματος[85]. Η τρίτη οδηγία που εκδόθηκε και πιο συγκεκριμένα η 2005/60/ΕΕ και αφορούσε το ίδιο πεδίο εκδόθηκε μετά την τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, η οποία οδηγία συνδέει το αδίκημα αυτό με την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Διευρύνεται ακόμα περισσότερο ο κατάλογος των δραστηριοτήτων που πιθανόν να εμπερίεχουν η να υποκρύπτουν στοιχεία του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αλλά και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας[86]. Η επόμενη οδηγία τέταρτη στην σειρά έχει τον αριθμό 2015/849/ΕΕ προσδίδει ένα αυστηρότερο πλαίσιο με το οποίο αυξάνονται σημαντικά οι υποχρεώσεις για την καταπολέμηση του αδικήματος αυτού αλλά και τίθονται και πιο αυστηρά μέτρα επιμέλεια που θα πρέπει να τηρούνται από τα υπόχρεα πρόσωπα[87]. Τέλος η τελευταία οδηγία που έχει εκδοθεί αναφορικά με την κατηγορία του εγκλήματος αυτού είναι η οδηγία 2018/843/ΕΕ η οποία στην ουσία τροποποιεί τις οδηγίες 2009/138/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και εισάγει έναν ακόμα πιο αυστηρό έλεγχο στις συναλλαγές, ο έλεγχος πλέον διευρύνεται και στις συναλλαγές με προπληρωμένες κάρτες αλλά και τα εικονικά νομίσματα αλλά και στα πρόσωπα που διενεργούν τις συναλλαγές αυτές από και προς τρίτες χώρες οι οποίες ανήκουν στην κατηγορία των χωρών υψηλού κινδύνου[88].

2.2.5 Το έγκλημα της Εμπορίας ανθρώπων

Ένα από τα επίκαιρα θέματα που απασχολεί σήμερα την παγκόσμια κοινωνία και περισσότερο τις περιοχές της Μεσογείου ιδίως τις ευρωπαϊκές χώρες είναι το μεταναστευτικό-προσφυγικό ζήτημα[89]. Αυτή η ανεξέλεγκτη ροή μεταναστών και προσφύγων στο εσωτερικό της ένωσης δημιουργεί γόνιμο έδαφος για την δημιουργία ενός αρκετά ανεπιθύμητου εγκληματικού φαινομένου αυτού της εμπορίας ανθρώπων[90]. Το αδίκημα αυτό της εμπορίας ανθρώπων θεωρείται ως ένα από τα πιο απάνθρωπα εγκλήματα στην ιστορία του κόσμου που προσβάλουν την αξιοπρέπεια ενός προσώπου, στερούν την ελευθερία του και ταυτόχρονα θέτουν σε κίνδυνο την σωματική του ακεραιότητα αλλά και την ζωή του[91]. Ένας πλήρης ορισμός του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων για σκοπούς αποφυγής σύγχυσής του με παρόμοιες έννοιες όπως είναι η παράνομη διακίνηση μεταναστών-προσφύγων εντοπίζεται στο πρώτοκολλο του ΟΗΕ το οποίο αναφέρεται στην πρόληψη, καταστολή και τελικά τιμωρία των προσώπων που εμπλέκονται στην διάπραξη του

---

[85] Cassar Torreggiani, R. (2003). *Prevention of money laundering and the challenges posed by new developments* (Master's thesis, University of Malta).

[86] European Union. (2005). Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing. *OJ L 309*, (November), 15.

[87] Μπαλόγιαννη, Δ. (2019). *Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα* (Master's thesis, Πανεπιστήμιο Πειραιώς).

[88] Gál, I. L. (2019). The 2018/843 EU Directive on the Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing and its Correlation to the Criminal Law Prevention of the Stock Markets.

[89] Καρνέζης, Μ. (2017). Προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές προς την ΕΕ από την Δημιουργία της ΟΝΕ (2000) έως και την σημερινή μεταναστευτική κρίση: Η πολιτική της ΕΕ και οι οικονομικές πολιτικές και Κοινωνικές επιπτώσεις.

[90] Τσιρίγκας, Β. (2020). *Εμπορία ανθρώπων και διεθνικό οργανωμένο έγκλημα-διλήμματα ασφαλείας για την Ευρώπη* (Master's thesis, Πανεπιστήμιο Πειραιώς).

[91] Θεοδώρου, Α. Β. (2015). *Η εμπορία ανθρώπων ως μορφή οργανωμένου εγκλήματος και ως παραβίαση ατομικών δικαιωμάτων. Διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης* (Master's thesis).

συγκεκριμένου αδικήματος[92]. Η ΕΕ καταβάλλει σήμερα μεγάλες προσπάθειες έτσι ώστε να καταστείλει πλήρως το φαινόμενο αυτό, γίνεται μια προσπάθεια όχι μόνο σε πανευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και σε παγκόσμιο, το φαινόμενο αυτό ταυτίζεται με την δουλεία και θυμίζει μεσαιωνικές περίοδους κάτι που στην σύγχρονη εποχή δεν υφίσταται και πέρα από κάθε τι αποτελεί και ένα από τα σοβαρότερα εγκλήματα σε παγκόσμια κλίμακα, ο εντοπισμός των δραστών δεν είναι τόσο εύκολος ειδικά σε μια περίοδο όπου σημειώθηκε μια ανησυχητική αύξηση του αριθμού των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών προς της χώρες της ΕΕ καθότι το φαινόμενο της εμπορίας των ανθρώπων είναι ένα αδίκημα στενά συνυφασμένο με την παράνομη διακίνηση προσώπων[93]. Η ΕΕ έχει υιοθετήσει αρκετά νομοθετικά πλαίσια τα οποία ενισχύουν τον αγώνα της κατά του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων σε ευρωπαϊκό, διεθνές, ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα η ΕΕ πλέον προσπαθεί να περιορίσει την εγκληματική αυτή δραστηριότητα ή να πετύχει την πλήρη καταστολή της χαράζοντας κατευθυντήριες γραμμές υπό το φώς των διεθνών, ενωσιακών και εθνικών κειμένων δικαίου. Παράλληλα με την πορεία των κατευθυντηρίων γραμμών για την καταπολέμηση του φαινομένου αυτού γίνονται πλέον ξεκάθαρες και οι υποχρεώσεις που θα πρέπει κάθε κράτος-μέλος να αναλάβει έτσι ώστε ο αγώνας κατά αυτού του εγκληματικού φαινομένου να έχει μια θετική έκβαση[94].

Κεφάλαιο 3ο: Αστυνομική και Δικαστική Συνεργασία στην ΕΕ

3.1 Νομικό πλαίσιο Αστυνομικής και Δικαστικής Συνεργασίας στην ΕΕ

Ο κύριος στόχος της Αστυνομικής και Δικαστικής Συνεργασίας στην ΕΕ, είναι να δημιουργήσει έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης δηλαδή να εξασφαλίσει την ύπαρξη μέγιστων μέτρων ασφάλειας για τους πολίτες της ΕΕ. Η συνεργασία αυτή πιο συγκεκριμένα αφορά την συνεργασία μεταξύ όλων των εθνικών αστυνομικών αρχών των κρατών-μελών της ΕΕ, την συνεργασία των τελωνειακών αρχών και τέλος την συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών κάθε κράτους-μέλους της ΕΕ. Από την συνεργασία αυτή δημιουργήθηκαν αρκετοί νέοι μηχανισμοί αλλά και οργανισμοί που στηρίζουν τον αγώνα αυτό κατά του εγκλήματος κάθε μορφής και ειδικότερα του διασυνοριακού. Τέτοιοι οργανισμοί είναι η Eurojust, η Europol, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο[95].

Το συμβούλιο της ΕΕ με κύριο μέλημα στο πεδίο αυτό της συνεργασίας την καταπολέμηση των εγκλημάτων κάθε μορφής αλλα ειδικότερα των διασυνοριακών εγκλημάτων έχει προβεί στην επεξεργασία αλλά και εισαγωγή στο κοινοτικό δίκαιο πληθώρα συμβάσεων οι οποίες σχετίζονται όλες με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος είτε αυτό είναι σε

[92] Ραπακούλια, Α. Π. (2015). Παράνομη διακίνηση/εμπορία ανθρώπων, σχέση του trafficking με την μεταναστευτική πολιτική.
[93] Μπαρδακά, Α. Σ. (2019). Το trafficking στη Μεσόγειο: η εμπορία ανθρώπων ως απόρροια του μεταναστευτικού ζητήματος και η ευρωπαϊκή στρατηγική καταπολέμησης του φαινομένου.
[94] Δανιήλ, Ε. Γ. (2020). *Το φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων και η αντιμετώπισή του* (No. GRI-2020-28332). Aristotle University of Thessaloniki.
[95] Savva, I. (2014). *Ρυθμίσεις περί αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας επί ποινικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής ένωσης* (Doctoral dissertation, Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών & Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

εθνικό, διασυνοραικό ή παγκόσμιο επίπεδο[96]. Έτσι το έτος 1962 τίθεται σε ισχύ η σύμβαση περί αμοιβαία δικαστικής συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, σκοπός της σύμβασης αυτής είναι η επίτευξη ενός μεγαλύτερου βαθμού συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών αλλά και η χάραξη κοινών πολιτικών και θέσεων το κομμάτι αυτό. Η συνθήκη αυτή βέβαια δεν παρέμεινε στην αρχική της μορφή έλαβαν χώρα αρκετές αλλαγές και τροποποιήσεις και έτσι το 1978 προστίθεται ένα πρόσθετο πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις διευρύνοντας τον κύκλο ενεργείων και στις φορολογικές υποθέσεις. Το 2001 επίσης λαμβάνει χώρα τροποποίηση η οποία πλέον εισάγει αρκετές αλλαγές στο περιεχόμενο της συνθήκης αυτής και τέλος η τελευταία προσθήκη που λαμβάνει χώρα αφορά εξέταση μαρτύρων κυρίως και τους τρόπους και τα μέσα με τα οποία μπορει να χρησιμοποιηθούν για αυτό.

3.2 Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στην ΕΕ

Ένα από τα βασικότερα ζητήματα ή καλύτερα πεδία που καλείται να μελετήσει η ΕΕ και να καλύψει αλλά και να χαράξει μια κοινή πολιτική γραμμή είναι η δημιουργία ενός χώρου ασφάλειας[97]. Είναι η ιδιαίτερα σημαντικό το κομμάτι αυτό επειδή είναι στενά συνυφασμένο με κοινωνικά και ανθρωπιστικά θέματα καθότι έχει να κάνει με θέματα ασφάλειας, ελευθερίας αλλά και δικαιοσύνης στον χώρο της ένωσης. Είναι ύψιστης σημασίας για την ΕΕ η δημιουργία ενός τέτοιου χώρου καθότι την φέρνει πιο κοντά στον στόχο της που δεν είναι άλλος από την ολοκλήρωση την οποία και επιδιώκει. Η ΕΕ έχει οικοδομηθεί πάνω σε τρείς πυλώνες το έτος 1992, χρονικό σημείο το οποίο αποτέλεσε αφετηρία για την ολοκλήρωση αναφορικά με την δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης(ΧΕΑΔ). Με την συνθήκη του Μαάστριχτ τοποθετήθηκαν τα πρώτα βασικά θεμέλια για την δημιουργία ενός τέτοιου χώρου και από την περίοδο εκείνη αυτός οχώρος υπάρχει και εξελίσσεται διαρκώς[98]. Ο πρώτος πυλώνας αφορούσε την ευρωπαϊκή κοινότητα στο σύνολο της και εστιαζόταν στην λειτουργία μιας ενιαίας αγοράς και ενιαίας νομισματικής πολιτικής εντός της ένωσης για ευκολότερη διεξαγωγή των συναλλαγών κάθε είδους με την υιοθέτηση ενός ενιαίου νομίσματος ανάμεσα στα κράτη-μέλη της ένωσης[99]. Ο 2ος πυλώνας είχε να κάνει με την ΚΕΠΠΑ και επικεντρωνόταν αποκλειστικά στα ζητήματα ασφαλείας, δημοκρατίας και στην προάσπιση αλλά ταυτόχρονα και υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων[100] και τέλος ο 3ος πυλώνας αφορούσε την συνεργασία που είχαν τα κράτη-μέλη μεταξύ τους σε ζητήματα δικαιοσύνης και ασφάλειας[101]. Στην συνέχεια το έτος 1997 λαμβάνει χώρα η συνθήκη του Άμστερδαμ, η οποία στην ουσία προσθέτει μια σημαντική αλλαγή σε έναν από τους τρείς πυλώνες πάνω στους οποίους δομείται ένας χώρας ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η αλλαγή αυτή στην ουσία μετέφερε ορισμένα κομμάτια στον πρώτο πυλώνα

[96] Πατσαβέλλας, Λ. (2015). Το ουσιαστικό και θεσμικό πλάισιο της δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
[97] Λαθήρα, Χ. Β. (2020). Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης και το ποινικό δίκαιο της Ένωσης.
[98] Τσαούση, Γ. Χ. (2020). Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής διπλωματίας και η Συνθήκη του Μάαστριχτ.
[99] Μαρής, Γ. (2014). *Η πολιτική οικονομία της Ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και η ΟΝΕ* (Doctoral dissertation, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων).
[100] Πανάς, Θ. (2010). *Η εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας υπό το πρίσμα των" μικρών" και" μεγάλων" κρατών της ΕΕ* (Master's thesis).
[101] Ανδρικοπούλου, Ε. (1995). Οι περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εξέλιξη της περιφερειακής πολιτικής από τη Συνθήκη της Ρώμης έως το Maastricht. *Θεμέλιο, Αθήνα*.

τα κομμάτια αυτά αφορούσαν κατά κύριο λόγο το άσυλο, την μεταναστευτική πολιτική και την πολιτική της προστασίας των συνόρων με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα σύστημα με αρκετά περίπλοκη και δυσνόητη αρχιτεκτονική[102]. Το 2007 συντάσσεται η συνθήκη της Λισαββώνας[103] η οποία εισάγει μεγάλο αριθμό αλλαγών στις πολιτικές της ΧΕΑΔ οι οποίες χαρακτηρίστηκαν και ως ριζικές. Η 1η αλλαγή που εισάγεται με την συνθήκη αυτή είναι η πλήρης κατάργηση του πυλώνα ΚΕΠΠΑ. Η 1η αλλαγή πέρα από την κατάργηση αυτή εισάγει και νέες τακτικές αναφορικά με την φύλαξη των συνόρων της ΕΕ. Το 2ο σημείο το οποιο χρήζει ιδιαίτερης σημασίας είναι η δικαστική συνεργασία σε δικαστικές υποθέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της ένωσης με σκοπό την ίδρυση ενός τέτοιου χώρου αλλά και παράλληλα με σκοπό την προστασία των πολιτών της ένωσης. Το 3ο σημείο αφορά την συνεργασία των κρατών-μελών, των δικαστικών συστημάτων ειδικότερα σε θέματα αστικών υποθέσεων. Το 4ο σημείο αφορά κατά κύριο λόγο την αστυνομική συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ η οποία περιγράφεται στα άρθρα 87 εώς και 89 της ΣΛΕΕ[104]. Για πρώτη φορά στην ιστορία της ένωσης γίνεται συζήτηση για την χάραξη μιας κοινής πολιτικής με κύρια κατεύθυνση την ολοκλήρωση στα θέματα αυτά. Επιδεικνύεται έντονο ενδιαφέρον για αστυνομική και δικαστική συνεργασία για πάταξη του εγκλήματος, αυτό γίνεται κατανοητό από την στιγμή που η Ευρώπολ αναγνωρίζεται ώς ένας οργανισμός ο οποίος εντός της ΕΕ έχει αρμοδιότητες για την επιτήρηση του ΧΕΑΔ[105]. Έντονο το ενδιαφέρον για συνεργασία στα ζητήματα αυτά από τις εθνικές ηγεσίες των κρατών-μελών της ένωσης με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια υγίης συνεργασία αστυνομικού και δικαστικού χαρακτήρα σε ένα πανευρωπαϊκό επίπεδο ιδρύονται και άλλοι φορείς που ενδυναμώνουν την συνεργασία αυτή όπως είναι η ευρωπαϊκή εισαγγελία[106]. Η βασική αρχή, πιο συγκεκριμένα το θεμέλιο της ΧΕΑΔ για να μπορέσει να υφίσταται ένα ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος ανάμεσα στα κράτη-μέλη της ένωσης είναι ότι θα πρέπει να καταργηθούν τα σύνορα ανάμεσα τους. Δεν θα πρέπει να γίνεται ο έλεγχος μεταξύ των συνόρων τους εσωτερικά. Μια τέτοια τακτική βέβαια θα επιφέρει τον αυστηρότερο έλεγχο των εξωτερικών συνότων της ένωσης. Η πρώτη και σημαντικότερη εξασφάλιση είναι αναμφίβολα η ασφάλεια για τον λόγο αυτό θα πρέπει να γνωρίζει η ένωση ποια άτομα εισέρχονται στο εσωτερικό της ΕΕ[107]. Ιστορικά πρώτη και από τις σημαντικόντερες πολιτικές προς την κατεύθυνση αυτή είναι η ίδρυση της συμφωνίας Σένγκεν[108] στην οποία σήμερα ανήκει μεγάλος αριθμός κρατών και όχι μόνο ευρωπαϊκών[109].

[102] Κούσης, Π. (2000). Η Θεσμική Διάσταση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης μετά την Συνθήκη του Άμστερνταμ. *Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη*.
[103] Κατερίνη, Μ. (2010). *Η ευρωπαϊκή ενοποίηση μετά τη συνθήκη της Λισαβόνας* (Master's thesis).
[104] Ζάχαρης, Η. (2013). Η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Μία νέα Συνθήκη για μία αποτελεσματικότερη Ένωση.
[105] Keller-Noellet, J. (2011). The Solidarity Clause of the Lisbon Treaty's. *En Think Global–Act European: The Contribution of*, *16*, 328-333.
[106] Novokmet, A. (2017). The European public prosecutor's office and the judicial review of criminal prosecution. *New Journal of European Criminal Law*, *8*(3), 374-402.
[107] Ψαρόσβερκας, Ε. (2018). Μεταναστευτική και Προσφυγική Κρίση-Ανάλυση Διασυνοριακών Απειλών για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Εξωτερικών Συνόρων της ΕΕ στο Ανατολικό Αιγαίο.
[108] Huybreghts, G. (2015, October). The Schengen Convention and the Schengen acquis: 25 years of evolution. In *Era Forum* (Vol. 16, No. 3, pp. 379-426). Springer Berlin Heidelberg.
[109] Χέλμης, Ν. (2017). Ευρωπαϊκή Ένωση και συνθήκη Σένγκεν προοπτικές και επιπτώσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 67 της ΣΛΕΕ[110] οι στόχοι του ΧΕΑΔ είναι οι ακόλουθοι:

- Η Ένωση δημιουργεί και συγκροτεί έναν χώρο ο οποίος θα διέπεται από την ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη σε συνδοιασμό με τον απόλυτο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως αυτά έχουν καθοριστεί αλλά και με εβασμό των διαφορετικών νομικών συστημάτων, κουλτούρας και παραδόσεων των κρατών-μελών.
- Ένας ακόμα αρκετά σημαντικός στόχος είναι η εξασφάλιση της απουσίας ύπαρξης ελέγχων ατόμων στα εσωτερικά σύνορα της και προβαίνει στην ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, η οποία βασίζεται απόλυτα στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών-μελών και είναι απόλυτα δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών.
- Η ένωσης καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες για να μπορέσει να εξασφαλίση ένα αρκετά υψηλό επίπεδο ασφάλειας στον χώρος της ένωσης με την θέσπιση διαφόρων μέτρων πρόληπτικού χαρακτήρα αλλά και με την θέσπιση μέτρων για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και καταστολής της, όπως προβαίνει και στην θέσπιση μέτρων κατά του ρατσισμού και της ξενοφορβάις, μέτρων συντονισμού αλλά και συνεργασίας μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών αλλά και των λοιπών αρμοδίων υπηρεσίων καθώς και την αμοιβαία αναγνώριση των διακστικώνα ποφάσεων σε ποινικές αποφάσεις κυρίως και σε περίπτωση που χρειάζεται την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσίων.
- Η ένωση έχει ως στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση στην δικαιοσύνη κάθε προσώπου αλλά και πολιτείας και αυτό το επιτυγχάνει σχεδόν σε έναν απόλυτο βαθμό με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των διακστικών αλλά και εξώδικων αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις.

Πιο συγκεκριμένα η πολιτική της ΕΕ αναφορικά με την ελευθερία και την ασφάλεια στοχεύει σε τελική φάση όπως κάθε πολίτης της ΕΕ είναι σε θέση να κυκλοφορεί ελεύθερα στον χώρο της ένωσης δίχως περιορισμούς και απαγορεύσεις. Επίσης ακόμα ένας βασικός στόχος της πολιτικής αυτής είναι η διαμόρφωση μιας πολιτικής ασυλού η οποία θα έχει έναν κοινό χαρακτήρα[111], όπως και για την μετανάστευση έτσι ώστε οι τομείς αυτοί να έχουν μια κοινή γραμμή[112]. Και τέλος η πολιτική αυτή αποσκοπεί στην αύξηση της αυστηρότητας ελέγχων που πραγματοποιούνται στα εξωτερικά σύνορα της ένωσης για την ταυτοποίηση και καταγραφή των ατόμων που εισέρχονται στο έδαφος της ένωσης για καλύτερη ασφάλεια και έλεγχο[113]. Θα πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι η ασφάλεια των πολιτών επιδιώκεται να εξασφαλιστεί μέσω της λήψης ορισμένων μέτρων πρόληψης κατά του οργανωμένου εγκλήματος είτε αυτό είναι σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Επίσης να αναφερθεί εδώ ότι καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια μέσω όλων αυτών των πολιτικών και με κυριότερη την αστυνομική και δικαστική συνεργασία να καταπολεμηθεί και το διασυνοριακό έγκλημα

[110] Παπακυριάκου, Θ. (2020). *Ερμηνεία των άρθρων 67, 68, 70, 82, 84, 85, 86, 87, 88 και 89 ΣΛΕΕ καθώς και των άρθρων 48, 49 και 50 ΧΘΔ* (No. ΙΚΕΕΒΟΟΚΣΗ-2020-999). Εκδ. Σάκκουλας.
[111] Τσανούσα, Ε. (2015). Κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου.
[112] Κρανίτη, Ε. (2015). Η ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου.
[113] Τζίμα, Δ. Θ. (2015). Η διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ στο πλαίσιο της μεταναστευτικής πολιτικής.

εντός της ένωσης. Επίσης υιοθετούνται διάφορες πολιτικές για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας[114] μέσω των μηχανισμών που δημιουργήθηκαν μέσα από την συνεργασία των κρατών-μελών όπως είναι η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας[115] και η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Συνεργασία[116].

3.2.1 Χώρος Δικαιοσύνης στην ΕΕ

Η πολιτική της ΕΕ που αφορά την δικαιοσύνη εστιάζεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων όπου στο κείμενο αυτό κατοχυρώνονται τα θεμελιώδη δικαιώματα ενός ανθρώπου εντός της ΕΕ[117]. Η δημιουργία ενός χώρου δικαιοσύνης βασίζεται σε έναν απόλυτο βαθμό στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών-μελών της ΕΕ αλλά και στην αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων ανάμεσα στα κράτη-μέλη εντός της ένωσης[118]. Κοθοριστικής και καταλυτικής σημασίας για την δημιουργία ενός χώρου δικαιοσύνης είναι η προστασία των δικαιωμάτων κάθε προσώπου είτε αυτός είναι ύποπτος, είτε αυτός είναι κατηγορούμενος είτε αυτός είναι κρατούμενος παράλληλα θα πρέπει να τύχουν προστασίας αλλά και απόλυτου σεβασμού και τα δικαιώματα των θυμάτων και όλα αυτά μέσω της θέσπισης των ελάχιστων κανόνων που πρέπει να ενσωματώνονται στις εθνικές νομοθεσίες του κάθε κράτους-μέλους[119].

3.3.2 Χώρος Ελευθερίας και Ασφάλειας στην ΕΕ

Η ύπαρξη ενός ευρωπαϊκου χώρου ενιαίου χαρακτήρα χωρίς να υπάρχουν στο εσωτερικό του σύνορα μεταξύ των κρατών-μελών της ένωσης, προϋποθέτει πρωτίστως την ύπαρξη κοινής πολιτικής αναφορικά με την διαχείριση των εξωτερικών ευρωπαϊκών συνόρων[120]. Στην βάση του άρθρου 3 παράγραφος 3 της ΣΕΕ η ένωση παρέχει στους πολίτες της έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς την ύπαρξη των εσωτερικών συνόρων μεταξύ των κρατών-μελών, χώρος μέσα στον οποίο θα εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσο αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο, τη μετανάστευση και την πρόληψη και την καταστολή της εγκληματικότητας[121]. Απώτερος στόχος είναι η παροχή του ελάχιστου επιπέδου ασφαλείας

[114] Μαρινάκη, Α. (2009). Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
[115] Σταυρούλια, Ι. Χ. (2010). Η εξέλιξη της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) στο πλαίσιο της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
[116] Νιάρχος, Π. Δ. (2016). Ο ρόλος της αστυνομίας στην πρόληψη και στην καταστολή της εγληματικότητας (στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και διεθνώς).
[117] Χαϊδεμένου, Μ. Α. (2018). Ευρωπαϊκή Ενωση και ανθρώπινα δικαιώματα.
[118] Υφαντής, Ξ. Κ. (2013). Η δικαστική συνεργασία στην ποινική δίκη στα πλαίσια του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: από την προδικασία στην αμοιβαία αναγνώριση της απόφασης.
[119] Κοντογιάννης, Δ. Α. (2015). Δικονομικά δικαιώματα υπόπτου και κατηγορούμενου στην ποινική προδικασία και η εφαρμογή τους στην πράξη υπό το πρίσμα της ΕΣΔΑ και του δικαίου της ΕΕ. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
[120] Κορομηλά, Μ. (2016). Η πολιτική της Ευρωπαϊκής ένωσης για την παράνομη μετανάστευση.
[121] Κουράκης, Ν. Ε. (2007). Ασφάλεια και ελευθερία: Τα μεταξύ τους στατικά και δυναμικά όρια» σε Σ. *Περράκη (επιμ.) Ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής΄ Ενωσης, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα.*

έτσι ώστε όλοι οι πολίτες της ένωσης να είναι σε θέση να μετκαινούνται ελεύθερα και με ασφάλεια χωρίς περιορισμούς, ανησυχίες και φόβους εντός των συνόρων της ένωσης[122].

Αναφορικά με το κομμάτι της ελευθερίας και της ασφάλεια εντός της ΕΕ καθοριστικής σημασίας είναι το σημείο να μπορεί η ΕΕ να προστατεύει τα εξωτερικά της σύνορα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αυτό βέβαια βοηθάει έτσι ώστε να εισέρχονται στο έδαφος της ΕΕ μόνο εκείνοι οι υπηκόοι των τρίτων χωρών που τηρούν και πληρούν όλες τις νόμιμες προυποθέσεις και διαδικασίες για την νόμιμη είσοδο και διαμονή σε ένα κράτος-μέλος της ΕΕ[123]. Εδώ θα πρέπει να γίνει αναφορά στην μεταναστευτική πολιτική που χαράσει η ΕΕ η οποία είναι καθοριστικής σημασίας και πρέπει να διέπεται από δύο (2) βασικές αρχές, την αρχή της αλληλεγγύης[124] και της αρχής της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών-μελών. Είναι δεδομένο ότι όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ έχουν δημοκρατία και όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών τους προστατεύονται. Αυτό είναι κάτι το οποίο δεν θα πρέπει να αφορά μόνο τους πολίτες της ΕΕ αλλά και όλους τους υπόλοιπους πολίτες που διαμένουν στην ΕΕ αλλά προέρχονται από τρίτες χώρες και εισέρχονται και διαμένουν σε χώρα κράτος-μέλος νόμιμα. Αυτό πρέπει να εφαρμόζεται από όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ κάθε κράτος-μέλος θα πρέπει όταν υπάρχουν αυξημένες ροές μεταναστών αλλά και προσφύγων να επιβαρύνονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, αυτό εξάλλου σημαίνει ένωση, ίση κατανομή και πρωτίστως προστασία των συνόρων από την παράτυπη μετανάστευση.οι βασικές αυτές αρχές ορίζονται στα άρθρα 78, 79 και 80 της ΣΛΕΕ[125].

Κεφάλαιο 4ο: Οργανισμοί και μηχανισμοί κατά του διασυνορικού εγκλήματος

4.1 Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust)

Η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας συστάθηκε το 2002. Πρόκειται για έναν από τους βασικότερους αλλά και αποτελεσματικότερους μηχανισμούς καταπολέμησης του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος στην σύγχρονη εποχή[126]. Είναι ένας Ευρωπαϊκός οργανισμός με νομική προσωπικότητα και στοχεύει στην παροχή στήριξης αλλά παράλληλα και στην ενίσχυση σε έναν αρκετά υψηλό και ικανοποιητικό βαθμό του συντονισμού και της συνεργασίας ανάμεσα στις εθνικές αρχές των κρατών-μελών που εμπλέκονται στην έρευνα και στην συνέχεια προχωρούν με την διώξη σοβαρών διασυνοριακών εγκλημάτων[127]. Διέπεται από το πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο και πιο συγκεκριμένα από το άρθρο 85 ΣΛΕΕ, ενώ σε ότι αφορά τις αρμοδιότητες του θεσμού αυτού, την δομή του και την λειτουργία του αυτά ρυθμίζονται από τον Κανονισμό της Eurojust 2018/1727[128]. Ορισμένα από τα βασικά καθήκοντα της είναι η διαδικασία εκκίνησης ποινικών ερευνών αλλά και προτάσεις προς

[122] Κρεμμύδας, Χ. (2011). Από την υψηλή πολιτική στην εσωτερική ασφάλεια: Οι νέες προοπτικές δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.
[123] Κολωνιώτη, Ι. (2014). Ευρωπαϊκή Ένωση και μετανάστευση. Ευκαιρίες και προκλήσεις.
[124] Κοκαλιάρη, Δ. Ι. (2017). Η αρχή της αλληλεγγύης σε δοκιμασία: η αντιμετώπιση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών στην Ευρώπη.
[125] Μπαξεβάνης, Χ. (2017). *Η αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών (άρθρο 80ΣΛΕΕ) στο πεδίο του ασύλου, της μετανάστευσης και των συνόρων* (Doctoral dissertation, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας).
[126] Συμεωνίδου-Καστανίδου, Ε. (2006). Οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.
[127] Παπαδάκη, Κ. (2011). Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
[128] Schinina, M. (2020). Eurojust and Europol fromDO: 0, rn/23, 4097. *New journal of European Criminal Law*, *11*, 2.

κάθε αρμόδια εθνική αρχή για έναρξη ποινικής δίωξης. Ακόμα ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντα της είναι ο συντονισμός των ποινικών ερευνών αλλά και διώξεων που πραγματοποιούνται από τις εκάστοτε εθνικές αρχές[129] και τέλος η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας ενισχύει σημαντικά αλλά και ουσιαστικά την δικαστική συνεργασία έτσι ώστε να υπάρξει μια βαθύτερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο[130].

Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ο ρόλος της δεν είναι απλά υποστηρικτικός προς τις εθνικές αρχές αλλά αντιθέτως είναι ενισχυτικός και στηρίζει άμεσα και έμπρακτα την προώθηση και την συνεργασία ανάμεσα στις εθνικές αρχές με σκόπο την εξιχνίαση σημαντικών διασυνοριακών εγκλημάτων[131]. Έτσι για την αποτελεσματικότερη λειτουργία αλλά και απόδοσή της έχουν συσταθεί στο εσωτερικό της 5 ομάδες δράσης όπου η κάθε μια στοχέυει στην καταπολέμηση μιας συγκεκριμένης κατηγορίας εγκλήματος για την καλύτερη απόδοση και συνεργασία[132]. Επομένως υπάρχει η ομάδα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οικονομικού εγκλήματος, για την καταπολέμηση των πράνομων διακινήσεων και εμπορίας, του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και για προώθηση και υποστήριξη της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας[133]. Θα πρέπει να αναφερθεί πως η υπηρεσία αυτή δεν περιορίζεται μόνο εντός της ΕΕ αλλά επεκτείνει τις δραστηριότητες τις και εκτός ΕΕ με αποτέλεσμα να έχει φτάσει στο σημείο να έχει συνάψει αρκετές συμφωνίες και με τρίτα κράτη αλλά και με άλλους διαφορους διεθνείς οργανισμούς για την ανταλλαγή πληροφορίων και προσωπικών δεδομένων, δεν εφαρμόζει μια κλειστή στρατηγική αλλά προσπαθεί να αποκτήσει ένα ευρύτερο επδίο εφαρμογής συνεργασίας[134].

Η μονάδα αυτή μπορεί αφού εξετάσει όλα τα ενωπίον της στοιχεία αναφορικά με την διάπραξη ενός εγκλήματος να προβεί στην υποβολή αιτήματος προς τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους-μέλους για την διενέργεια έρευνας ή την άσκηση ποινικής διώξης για συγκεκριμένες υποθέσεις. Ακόμα θα πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι στις περιπτώσεις διασυνοριακού εγκλήματος η μονάδα αυτή λειτουργεί ως φάρος καθοδήγησης αναφορικά με το ποίο κράτος-μέλος είναι προτιμότερο να επιληφθεί μιας υπόθεσης, εδώ έχει να κάνει με ζητήματα δικαιοδοσίας πλέον και με τις κατευθυνήριες αυτές γραμμές εφαρμόζεται η σωστή διαχείριση των υποθέσεων από άποψης δικαιοδοσίας και κατά τόπο αρμοδιότητας, ενισχύεται σημαντικά η συνεργασία και οι πιθανότητες εξιχνίασης και επίλυσης μιας διασυνοριακής υπόθεσης αυξάνονται σημαντικά[135].

---

[129] Δροσάκη, Α. (2018). Μορφές συνεργασίας και πολιτικές για την τήρηση της δημόσιας τάξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

[130] Μπόμπολη, Ε. Γ. (2013). *Η δικαστική συνεργασία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ποινικές υποθέσεις: ανάλυση και αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου* (Master's thesis).

[131] Νακέλλη, Χ. (2017). Η εναρμόνιση των κανόνων ποινικού δικονομικού δικαίου στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[132] Helmberg, M. (2007, June). Eurojust and joint investigation teams: how Eurojust can support JITs. In *Era Forum* (Vol. 8, No. 2, pp. 245-251). Springer-Verlag.

[133] Weyembergh, A. (2013, September). Coordination and initiation of investigations and prosecutions through Eurojust. In *ERA Forum* (Vol. 14, No. 2, pp. 177-186). Springer Berlin Heidelberg.

[134] Coninsx, M., & da Mota, J. L. L. (2009). International Role of Eurojust in Fighting Organized Crime and Terrorism, The. *Eur. Foreign Aff. Rev.*, *14*, 165.

[135] Ανδρεάδου, Α. (2015). Το οργανωμένο έγκλημα στη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη και απειλές για την εθνική και περιφερειακή ασφάλεια.

Επιπλέον χαρακτηριστικό της μονάδας αυτής είναι ότι προβαίνει στην μέριμνα αναφορικά με τον συντονισμό των επιχειρήσεων, αλλά και τον συντονισμό του σχεδίου δράσης και τον τρόπο δράσης των εμπλεκομένων αρχών όταν έχουν εμπλοκή στην δράση περισσοτέρων αρχών αλλά και εθνικών υπηρεσίων όπως και κρατών-μελών[136]. Επομένως η μονάδα αυτή είναι σε θέση να ζητά ενημέρωση αλλά και πληροφόρηση για διάφορες υποθέσεις που σχετίζονται με την διώξη κάποιου συγκεκριμένου εγκλήματος. Πολύ σημαντικό σήμειο είναι ότι οι ενέργειες της μονάδας αυτής συνάδουν απόλυτα με την EUROPOL. Υπάρχει μια διαδραστική σχέση ανάμεσα στις υπηρεσίες αυτές[137] όπως και με τον μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας[138] στον οποία θε γίνει εκτενής αναφορά στην συνέχεια. Μέσα από την διάδραση με την Ευρωπολ παρέχει γνώμες μετά από συζήτηση βασισμένες σε πραγματικά περιστατικά. Σε γενικές γραμμές ο συντονισμός είναι το βασικό καθήκον της μονάδας. Προβαίνει στην διοργάνωση υπηρεσιακών και επιχειρησιακών συναντήσεων με τις άλλες υπηρεσίες με τις οποίες συνεργάζεται επίσης στις συναντήσεις αυτές πιθανόν να λαμβάνουν μέρος και τα κράτη-μέλη με σκοπό τον ορθό χειρισμό και πάταξη του διασυνοριακού εγκλήματος. Χρυσή τομή προς την κατεύθυνση αυτή αποτελεί η αμοιβαία ανταλλαγή πληροφορίων και συνεργασία μεταξύ των εμπλεκομένων φορέων. Έτσι δίνεται η δυνατότητα στην μονάδα αλλά και στα εμπλεκόμενα κάθε φορά μέρη να έχουν μια ευρύτερη και πιο λεπτομερή εικόνα για κάθε διασυνοριακό έγκληματα που τους αποσχολεί και απώτερο σκοπό την διώξη και τελικά την πάταξη του σε εθνικό και πανευρωπαϊκό επίπεδο[139].

Η μονάδα αυτή δεν περιορίζει τις ενέργειες τις μόνο στις υποθέσεις που στρέφονται κατά της ΕΕ η κατά των συμφερόντων αυτής, επεκτείνει τις ενέργειες και σε επίπεδα και άλλων εγκλημάτων κάθε μορφής τόσο της τρομοκρατίας, της διακίνησης και εμπορίας ναρκωτικών όπως και της διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, εγκλήματα βάρβαρα, βιαία και απάνθρωπα από κάθε άποψη. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο και με τον θεσμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ο οποίος ουσιαστικά περιορίζει τις ενέργειες του στα πλαίσια συγκεκριμένης κατηγορίας αδικημάτων που στρέφονται κατά της ΕΕ[140]. Από αυτό το σημείο προκύπτει και η ριζική διαφορά ανάμεσα στην μονάδα και την ευρωπαϊκή εισαγγελία. Ενώ εδώ έχουμε αρμοδιότητα σε μια πληθώρα αδικημάτων κάθε μορφής εθνικών, διεθνών και διασυνοριακών εκτάσεων η ευρωπαϊκή εισαγγελία ασχολείται αποκλειστικά με σειρά αδικημάτων τα οποια στρέφονται κατεξοχήν εναντίον της ΕΕ[141].

---

[136] Δροσάκη, Α. (2018). Μορφές συνεργασίας και πολιτικές για την τήρηση της δημόσιας τάξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

[137] Horvatits, L., & de Buck, B. (2007, June). The Europol and Eurojust project on joint investigation teams. In *ERA Forum* (Vol. 8, No. 2, pp. 239-243). Springer-Verlag.

[138] Weyembergh, A., & Brière, C. (2018). Relations Between the EPPO and Eurojust—Still a Privileged Partnership?. In *Shifting Perspectives on the European Public Prosecutor's Office* (pp. 171-186). TMC Asser Press, The Hague.

[139] Monar, J. (2013). Eurojust and the European public prosecutor perspective: from cooperation to integration in EU criminal justice?. *Perspectives on European Politics and Society*, *14*(3), 339-356.

[140] Vermeulen, G. (2010). The future of Eurojust. In *Strategic Seminar'Eurojust and the Lisbon Treaty: Towards More Effective Action'*. Ghent University.

[141] Damaskou, A. (2015). The European Public Prosecutor's Office: A Ground-Breaking New Institution of the EU Legal Order. *New Journal of European Criminal Law*, *6*(1), 126-153.

4.2 Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL)

Έχοντας κατά νού ότι το διασυνοριακό έγκλημα εξαπλώνεται με γοργούς ρυθμούς και αποκτά και νέες μορφές συνεχώς η ΕΕ δεν μπορούσε να μείνει άπραγη. Έτσι ιδρύεται η ευρωπαϊκή αστυνομική υπηρεσία γνωστή ως EUROPOL. Η ίδρυση του θεσμού αυτού οφείλεται σε στενή και άρτια συνεργασία των αστυνομικών αρχών κυρίως κόντρα στο έγκλημα[142]. Η αστυνομική συνεργασία πηγάζει άμεσα από το κείμενο της ΣΛΕΕ στα άρθρα 87,88 και 89. Πρόκειται για έναν κατ΄εξοχήν ευρωπαϊκο οργανισμό ο οποίος είναι αρμόδιος για την καταπολέμηση του εγκλήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Κύριως στόχος του θεσμού αυτού είναι η καταπολέμηση κάθε μορφής εγκλήματος στο έδαφος της ένωσης και πρωτίστως η ενίσχυση της ασφάλειας από το έγκλημα στην εε[143].

Η ευρωπαϊκή αστυνομική υπηρεσία παρέχει άμεση και ουσιαστική υποστήριξη προς τα κράτη-μέλη της ΕΕ, και πιο συγκεκριμένα συμμετέχει ενεργά στις έρευνες που πραγματοποιούνται και δεν περιορίζεται μόνο εκεί προβαίνει στην διοργάνωση και συμμετοχή στις επιτόπιες έρευνες και επιχειρήσεις με σκοπό την επιβολή του νόμου, παρέχει παράλληλα στα κράτη μέλη σημαντικό πληροφοριακό υλικό που σχετίζεται άμεσα με εγκληματικές δραστηριότητες και έχει ως μια από τις κεντρικές λειτουργίες του το κομμάτι της εμπειρογνωμοσύνης για τα κράτη-μέλη[144]. Θα πρέπει εδώ να αναφερθεί ότι το δίκτυο της συνεργασίας αυτής εξελίσσεται και επεκτείνεται διαρκώς καθότι δεν περιορίζεται μόνο εντός των ορίων της ΕΕ σε ότι αφορά την συνεργασία σε θέματα ανταλλαγής πληροφορίων και ενίσχυσης και ενημέρωσης διαφόρων βάσεων στις οποίες συγκεντρώνεται πολύτιμο υλικό που βοηθάει στην καταπολέμηση τόσο του εθνικού όσο και διασυνοριακού εγκλήματος. Επεκτείνει και διευρύνει τα πλαίσια συνεργασίας με τις εθνικές και επομένως αρμόδιες αρχές ακόμα και τρίτων χωρών καθώς και με διεθνείς οργανισμούς, με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται σημαντικά το δίκτυο πληροφορίων της και ενισχύεται ακόμα περισσότερο η άμυνα ενάντια στο έγκλημα[145].

4.2.1 Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης

Τα ποσοστά της διασυνοριακής εγκληματικότητας έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και η διασυνοριακή απειλή δεν υποχωρεί σε έναν ικανοποιητικό βαθμό. Η απειλή αυτή θα μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά μόνο μέσα από μια στενή και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών όχι μόνο υπό την μορφή πρόληψης αλλά και ύπο την μορφή της καταστολής της εγκληματικότητας αυτής της κατηγορίας. Ακολουθώντας την πορεία αυτή λοιπόν θεσπίστηκε η διαδικασία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εντός της ΕΕ το οποίο είναι δυνατόν να εκδοθεί εναντίον ενός υπόπτου η κατηγορουμένου[146]. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης στηρίζεται απόλυτα

[142] Κοτσιφάκης, Γ. Μ. (2017). Η συνεργασία της Europol με τα κράτη-μέλη στο πλαίσιο της αντεγκληματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η περίπτωση της Ελλάδας.
[143] Κατσιγιαννάκης, Ν. (2015). Europol: Το παρόν και το μέλλον της ευρωαστυνόμευσης.
[144] Ξαφάκος, Σ. (2019). Σύγχρονες διακρατικές ασύμμετρες απειλές: η πληροφορία στην υπηρεσία της ασφάλειας.
[145] Ζέρβας, Γ. (2019). Η επιχειρησιακή συνεργασία ΕΕ–ΝΑΤΟ μετά το 2016.
[146] Πατσαβέλλας, Λ. (2015). Το ουσιαστικό και θεσμικό πλάισιο της δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

και διέπεται από την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και από την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ[147]. Όταν ένα δικαστήριο ενός κράτους μέλους εκδίδει ένα ένταλμα σύλληψης εναντίον ενός υπόπτου η εναντίον ενός κατηγορουμένου τότε αυτό εξελίσσεται σε ευρωπαϊκό και εφόσον το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται το ένταλμα σύλληψης βρίσκεται σε έδαφος ευρωπαϊκού κράτους τότε θα πρέπει να εκτελεστεί. Επομένως εκδίδεται από αρμόδιο δικαστήριο μιας ευρωπαϊκής χώρας με σκοπό να συλληφθεί και να παραδοθεί στην χώρα ο οποία εξέδωσε το ένταλμα σύλληψης εναντίον του[148].

Θα πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι το ένταλμα σύλληψης που εκδίδεται μπορεί να αφορά και έκτιση ποινής, δηλαδή ο κατάδικος να έχει διαφύγει από την χώρα ενώ εκκρεμεί ποινή την οποία θα πρέπει να εκτίσει. Μια περίπτωση ακόμα κατά την οποία έναντίον ενός προσώπου μπορεί να εκδοθεί ένταλμα σύλληψης είναι εάν αυτό εμπλέκεται σε κάποια διαδικασία των ανακριτικών αρχών και κληθεί να δώσει εξηγήσεις και δεν εμφανιστεί σκόπιμα. Επίσης ένταλμα σύλληψης μπορεί να εκδοθεί και ενανίον προσώπου το οποίο θεωρείται ύποπτο για την διάπραξη κάποιου ποινικού παραπτώματος. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι ένας καθαρά νομικός θεσμός, είναι πρακτικά αδύνατο να υπάρξει κάποια πολιτική παρέμβαση η κατεύθυνση του θεσμού αυτού αναφορικά με τις αποφάσεις του[149].

4.2.2 Απόφαση-Πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002

Πριν από την διαδικασία το ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εφαρμοζόταν μια άλλη αντίστοιχη διαδιακασία που περιλάμβανε επίσης την έκδοση εντάλματος σύλληψης πλύν όμως η ρύθμιση αυτή παρουσίαζε συχνά κενά με αποτέλεσμα η απονομή της δικαιοσύνης να καθίσταται πολλές φορές πολύ χρονοβόρα και δαπανηρή. Ο τότε μηχανισμός ήταν πολύ περίπλοκος. Έτσι με σκοπό την επιτάχυνση και απλοποίηση των διαδικασίων αυτών σε επίπεδο ΕΕ πάρθηκε η σχετική Απόφαση-Πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 όπου αντικαταστάθηκε η προηγούμενη διαδικασία με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και οι διαδικασίες παράδοσης των συλληφθέντων μεταξύ των κρατών-μελών τροποποιήθηκαν επίσης[150]. Στην συνέχεια έλαβαν χώρα ακόμα κάποιες τροποποιήσεις με την Απόφαση-Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009. Η υιοθέτηση του θεσμικού αυτού μηχανισμού ενίσχυσε σημαντικά τις διαδικασίες με τις οποίες διεξάγονταν όλες αυτές οι υποθέσεις[151].

4.2.3 Έννοια ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και προυποθέσεις έκδοσης του

Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφο 1 της Απόφασης-Πλαίσιο με την οποία υιοθετήθηκε ο θεσμός του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης αυτό απαρτίζεται από μια απόφαση η οποία

---

[147] Υφαντής, Ξ. Κ. (2013). Η δικαστική συνεργασία στην ποινική δίκη στα πλαίσια του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: από την προδικασία στην αμοιβαία αναγνώριση της απόφασης.
[148] Φράγκος, Κ. (2015). Έκδοση – Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη.
[149] Klimek, L. (2015). *European arrest warrant*. Cham: Springer.
[150] Τσιάντα, Μ. Χ. (2019). *Λόγοι άρνησης εκτέλεσης Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης βάσει του Ν. 3251/2004 και της απόφασης–πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ* (No. GRI-2019-26144). Aristotle University of Thessaloniki.
[151] Πρεβεδούρου, Ε. Β. (2019). Η σχέση των άρθρων 19 ΣΕΕ και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ υπό το πρίσμα της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας της δικαστικής προστασίας. *Pro Justitia*, *2*, 132-144.

εκδίδεται από δικαστήριο ενός κράτους-μέλους της ΕΕ με απώτερο σκοπό την σύλληψη του προσώπου εναντίον του οποίου εκδόθηκε το ένταλμα και την παράδοση αυτού στο κράτος από το οποίο το πρόσωπο αυτό καταζητείται για την άσκηση ποινικής διώξης εναντίον του, εκτέλεση ποινής η με σκοπό την επιβολή της στερητικής της ελευθερίας ποινής[152]. Πρόκειται σήμερα για μια διαδικασία ευρέως γνωστή ανάμεσα στα κράτη μέλη, είναι ένα έντυπο το οποίο περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που σχετίζονται με το πρόσωπο που αναζητείται όπως και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για το αδίκημα που φαίνεται να έχει διαπράξει και αναζητείται για αυτό[153]. Είναι εφικτή ακόμα και η έκδοση ενός προσώπου από την χώρα καταγωγής του εάν εκδοθεί εναντίον του ένα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης στην περίπτωση που συναντηθούν όλα τα απαραίτητα κριτήρια και προυποθέσεις για την σύλληψη και έκδοση του συλληφθέντα[154].

Οι προυποθέσεις έκδοσης ενός ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης είναι ξεκάθαρες και σαφείς. Πρώτη και βασική προυπόθεση είναι η έκδοση μιας δικαστικής απόφασης από αρμόδιο δικαστήριο κράτους-μέλους, εντάλματος σύλληψης ή διάταξης της εκάστοτε αρμόδιας εθνικής δικαστικής η ακόμα και εισαγγελικής αρχής. Κανένα ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν δύναται να εκδοθεί με την απουσία των προαναφερομένων αποφάσεων η διαταγών ακόμα και αν εκδοθεί θα είναι εξ αρχής άκυρο. Η δεύτερη προυπόθεση για την έκδοση του είναι το γεγονός ότι αυτό εκδίδεται μόνο για παραβατικές συμπεριφορές που τιμωρούνται από το δίκαιο του κράτους-μέλους της έκδοσης[155] με στερητική της ελευθερίας ποινή η στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας ανώτατης διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών ή εάν έχει ήδη γίνει η επιβολή ποινής ή επιβλήθηκε ένα μέτρο ασφάλειας για απαγγελθείσες καταδίκες των οποίων η διάρκεια να είναι τουλάχιστον τέσσερεις μήνες αυτό εξάλλου αναγράφεται και ρητά στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της Απόφασης-Πλαίσιο. Επομένως για την ομαλή λειτουργία του θεσμικού αυτού μηχανισμού και την ορθότητα της διαδικασίας είναι απαραίτητο να συναντώνται αυτές οι δύο προυποθέσεις.

4.2.4 Εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

Για να προχωρήσει ένα κράτος στην εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης αυτό διέπεται από την αρχή του διττού αξιοποίνου, που σημαίνει ότι το εκζητούμενο πρόσωπο μπορεί να εκδοθεί από το άλλο κράτος μέλος μόνο στην περίπτωση που η πράξη για την οποία ζητείται η έκδοση του έχει ποινικό χαρακτήρα και τιμωρείται ποινικά και στο κράτος μέλος που προσπαθεί να πετύχει την έκδοση του αλλά και στο κράτος από το οποίο ζητείται η έκδοση του[156]. Θα πρέπει να διευκρίνιστει στο σημείο αυτό το εξής η αρχή του διττού αξιοποίνου δεν επεκτείνεται σε περιπτώσεις όπου έχουμε πληθώρα αδικημάτων εφόσον αυτά τιμωρούνται από το δίκαιο του κράτους-μέλους με στερητική της ελευθερίας ποινή ή με

---

[152] Χατζοπούλου, Π. Ι. (2018). *Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης Ν. 3251/2004 & απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ* (No. GRI-2019-23416). Aristotle University of Thessaloniki.

[153] Spencer, J. R. (2004). The European arrest warrant. *Cambridge Yearbook of European legal studies*, *6*, 201-217.

[154] Plachta, M. (2003). European arrest warrant: Revolution in extradition?. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, *11*(2), 178-194.

[155] Κυριτσάκη, Ι. Α. (2008). *Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και η αρχή του διττού αξιόποινου* (No. GRI-2008-1779). Aristotle University of Thessaloniki.

[156] Ρέντζιος, Θ. Κ. (2016). Ζητήματα εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης: η αρχή του διττού αξιοποίνου και οι λόγοι άρνησης εκτέλεσης του εντάλματος.

στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφάλειας ανώτατης διάρκειας τουλάχιστον τρίων ετών. Η πληθώρα των συγκεκριμένων αδικημάτων που απαριθμούνται στα 32 αναφέρονται ρητά στο άρθρο 2, παράγραφος 2 της Απόφασης Πλαίσιο και αφορούν κυρίως αδικήματα που έχουν να κάνουν με συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, τρομοκρατία, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές ή παράνομες δραστηρίοτητες, διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών, διακίνηση και εμπορία όπλων και δωροδοκία[157]. Κάθε απόφαση δικαστηρίου, το ένταλμα σύλληψης ή η διάταξη της εθνικής δικαστικής η εισαγγελικής αρχής που αποτελούν τον θεμέλιο λίθο για την έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης πρέπει οπωσδήποτε να διέπονται από την αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή θα πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο υπάρχουν άλλα μέσα ηπιότερα με τα οποία μπορεί να επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο εκδόθηκε το σχετικό ένταλμα. Θα πρέπει να αποτελεί την έσχατη λύση. Επομένως θα πρέπει να λάβει χώρα η απουσία κάθε άλλου ηπιότετου μέσου, το γεγονός αυτό θα πρέπει να τύχει εξέτασης δεν θα πρέπει να προβαίνει άμεσα στην εφαρμογή του βαρύτερου μέσου και το ένταλμα θα πρέπει να είναι κατάλληλο και απόλυτα αναγκαίο.

4.2.5 Σημασία Ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης

Η συνεχόμενη αύξηση της εγκληματικότητας σε συνδυασμό με την συνεχόμενη αύξηση κινητικότητας των προσώπων εντός των συνόρων της ΕΕ γεγονός στο οποίο διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο η ενωσιακή πολιτική για την διευκόλυνση της μετακίνησης των ευρωπαίων πολιτών στα σύνορα της με την μείωση των ελέγχων έχουν καταστήσει την ανάγκη για την δημιουργία μιας διακρατικής συνεργασίας απόλυτα επιτακτική[158]. Η συνεργασία αυτή βέβαια δεν περιορίζεται μόνο σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά επεκτείνεται και στο διεθνές επίπεδο. Είναι ξεκάθαρο ότι στην δικαστική και αστυνομική συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο κύριος στόχο είναι η σύλληψη των δραστών. Ένας από τους τρόπους με τον οποίο η ΕΕ επιχειρεί να ενδυναμώσει τις προσπάθειες που καταβάλουν όλα τα κράτη-μέλη για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης[159]. Με την έκδοση του η διαδικασία έκδοσης εκζητουμένων προσώπων απλουστεύτηκε και επιταχύνθηκε σημαντικά και δεν δαπανείται πλέον μεγάλος χρόνος για τις διαδικασίες έκδοσεις των προσώπων αυτών, ειδικότερα μετά τις τρομοκρατικές δράσεις που έλαβαν χώρα τον Σεπτέμβριο του 2001 ένα στην Αμερική όπου τρομοκρατικές δυνάμεις κατεδάφισαν τους Δίδυμους Πύργους[160].

---

[157] Ρέντζιος, Θ. Κ. (2016). Ζητήματα εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης: η αρχή του διττού αξιοποίνου και οι λόγοι άρνησης εκτέλεσης του εντάλματος.

[158] Αποστολούδας, Γ. (2019). Ευρωπαϊκή θεσμική και επιχειρησιακή συνεργασία στον τομέα της πληροφόρησης για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος

[159] Ralli, E. (2017). The Principle of Mutual Recognition Based on Mutual Trust and the Respect for Fundamental Rights: The Case of the Framework Decision on the European Arrest Warrant. *European Law Institute*, 1-18.

[160] Λαλή, Σ. Κ. (2016). Η αμερικανική υψηλή στρατηγική και η εξωτερική πολιτική τον 21ο αιώνα: το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 ως ορόσημο για τη διαμόρφωση της αμερικανικής πολιτικής.

4.3 Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO)

Ένας από τους καρπούς της στενής αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη-μέλη της ένωσης είναι και ο θεσμός της ευρωπαϊκής εισαγγελίας[161]. Το κομμάτι αυτό εδράζεται και προβλέπεται ρητά και με σαφήνεια στο άρθρο 86 ΣΛΕΕ και ο σχετικός κανονισμός που εκδόθηκε από τα ευρωπαϊκά όργανα αναφορικά με την ίδρυση της έχει τεθεί και βρίσκεται σε ισχύ από τις 20.11.2017 μέχρι και σήμερα[162]. Τον Οκτώβριο του έτους 2019 διορίστηκε η πρώτη γενική εισαγγελέας και στην συνέχεια σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα και πιο συγκεκριμένα στις 27 Ιουλίου 2020 ορίστηκαν οι υπόλοιποι ευρωπαίοι εισαγγελείς με σκοπό την συμμετοχή τους στο συλλογικό όργανο της ευρωπαϊκής εισαγγελίας.

Αναλύοντας το άρθρο 86 ΣΛΕΕ διακρίνει κανείς την διαδικασία η οποία λαμβάνει χώρα για την σύσταση της ευρωπαϊκής εισαγγελίας. Αναφέρεται ξεκάθαρα ότι ο θεσμός αυτός καταπολεμά όλα τα αδικήματα και τις παράνομες δραστηρίοτητες που θίγουν έιτε άμεσα είτε έμμεσα τα οικονομικά συμφέροντα της ένωσης. Επομένως είναι αρμόδια για την καταζήτηση, δίωξη αλλά και την παραπομπή των εμπλεκομένων προσώπων ενώπιον της δικαιοσύνης σε συνεργασία συνήθως με την ευρωπαϊκή αστυνομική υπηρεσία στα αδικήματα οικονομικού χαρακτήρα που θίγουν και επηρεάζουν σε κάθε περίπτωση δυσμενώς τα οικονομικά συμφέροντα της ένωσης. Προβαίνει στην άσκηση ενώπιον τον καθ΄ύλη και κατά τόπο αρμοδίων δικαστηρίων των κρατών-μελών της ένωσης της ποινικής δίωξης που ασχετίζεται με τα αδικήματα του οικονομικού χαρακτήρου ύπο το πρίσμα των συμφερόντων της ένωσης[163].

4.3.1 Ρόλος και Καθήκοντα

Σε μια πιο λεπτομερή και προσεκτική προσέγγιση αναφορικά με τον ρόλο της ευρωπαϊκής εισαγγελίας μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι ο βασικός και κύριος στόχος της είναι η καταπολέμηση των παράνομων δραστηριοτήτων και συμπεριφορών που στοχεύουν να πλήξουν και να επηρεάσουν αρνητικά τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι αναλαμβάνει την έρευνα που πρόκειται να διεξαχθεί, η ποινική διώξη που θα ασκηθεί, το ανακριτικό έργο αλλα και η παραπομπή σε τελικό στάδιο των εμπλεκομένων προσώπων που φέρεται να είναι οι δράστες στα αδικήματα αυτά είναι έργο της υπηρεσίας αυτής. Προς την κατεύθυνση αυτή προβαίνει στην διοργάνωση και διενέργεια ερευνών εφόσον λάβει πληροφορία η εντοπίσει ότι υπάρχει κάποιο παράπτωμα τέτοιου χαρακτήρα, στην συνέχεια αφού συγκεντρώσει όλα τα απαραίτητα στοιχεία και συμπληρωθεί ο φάκελος της δικογραφίας προχωράει με την άσκηση της ποινικής δίωξης εναντίον των δραστών και πλέον εξυπηρετεί τα συμφέροντα της ένωσης ώς ευρωπαίος εισαγγελέας στα αρμόδια

[161] Pavlides, G. (2017). Μία Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
[162] Τεταγιώτης, I. I. (2013). Πόλεμος κατά της τρομοκρατίας και θεμελιώδη δικαιώματα: τα όρια των δικαιωμάτων.
[163] Pavlides, G. (2017). Μία Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δικαστήρια στο έδαφος της ένωσης[164]. Δεν έχει έναν περιορισμένο ενισχυτικό και υποστηρικτικό ρόλο αντιθέτως πρόκειται για έναν θεσμό που διενεργεί πράξεις που αποσκοπούν στην απόδοση της διακαιοσύνης σε πρακτικό επίπεδο[165]. Για να μπορέσει να γίνει κατανοητό το ποία είναι τα αδικήματα οικονομικού χαρακτήρα ποία είναι δηλαδή τα οικονομικά συμφέροντα της ένωσης. Είναι όλα τα έσοδα και όλες οι δαπάνες που καλύπτονται, ή έχουν αποκτηεθί ή οφείλονται στον προϋπολογισμό της ένωσης, στους προυπολογισμούς θεσμικών αλλά και άλλων οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, που έχουν δημιουργηθεί, συσταθεί ή ιδρυθεί στην βάση των συνθηκών της ΕΕ ή στους προυπολογισμούς των οποίων αυτά ασκούν άμεσα η έμμεσα κάθε μορφής διαχείριση ή εποπτεία. Αυτά νοούνται ως οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και οποιαδήποτε ενέργεια που μπορεί να έχει έναν αδικαιολόγητο και αρνητικό αντικτυπο στους προυπολογισμούς αυτούς συνιστά παράπτωμα το οποίο θα εξετασθεί από την ευρωπαϊκή εισαγγελία[166].

Οι συχνότερες μορφές εγκλημάτων που εμφανίζονται και στρέφονται άμεσα κατά τον οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ είναι σε πρώτη βάση το έγκλημα της απάτης σε βάρος των συμφερόντων οικονομικού χαρακτήρα της ΕΕ[167]. Στην συνέχεια έχουμε την νομιμοποίηση εσόδων που προέρχονται από αδικήματα που στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντνων της ένωσης. Το αδίκημα αυτό βρισκόταν σε έξαρση τα τελευταία χρόνια εντός της ΕΕ την τελευταία όμως πενταετία μειώθηκαν σημαντικά οι περιπτώσεις αδικημάτων τέτοιου χαρακτήρα και αυτό οφείλεται στην συνεργασία που δημιουργήθηκε ανάμεσα στα κράτη μέλη μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι ακόμα ένα έγκλημα το οποίο συναντάται συχνά είναι η δωροδοκία δημοσίου λειτουργού ή η υπεξαίρεξη εκ μέρους δημοσίου λειτουργού. Αυτά είναι τα βασικότερα εγκλήματα που στρέφονται κυρίως κατά των οικονομικών συμφερόντων της ένωσης[168].

Ο θεσμός αυτός είναι ανεξάρτητος, λειτουργεί ως μια ανεξάρτητη εισαγγελική αρχή και τα ειδικότερα καθήκοντα του γενικού εισαγγελέα προβλέπονται ρητά στο άρθρο 11 του Κανονισμού, ενώ τα καθήκοντα των λοιπών ευρωπαίων εισαγγελέων προβέπονται στο άρθρο 12 του κανονισμού[169]. Επομένως τα καθήκοντα του γενικού ευρωπαίου εισαγγελέα συνίστωνται στην οργάνωση των εργασίων των ευρωπαίων εισαγγελέων, η διεύθυνη και η εποπτεία των δραστηριοτήτων. Επίσης λαμβάνει αποφάσεις για ευρωπαίους εισαγγελείς και εκδίδει κανονισμους για τις διαδικασίες αυτές, εκπροσωπεί τους ευρωπαίους εισαγγελείς έναντι άλλων θεσμικών οργάνων της ένωσης και κρατών-μελών της ένωσης αλλά και έναντι τρίτων κρατών, επιπλέον έχει καθήκον και μπορεί να υποβάλει πρόταση στο συλλογικό όργανο της ευρωπαϊκής εισαγγελίας ως προς τον διορισμό στις θέσεις των ευρωπαίων

[164] Vervaele, J. A. (2013). European territoriality and jurisdiction: the protection of the EU's financial interests in its horizontal and vertical (EPPO) dimension.
[165] Csonka, P., Juszczak, A., & Sason, E. (2017). The establishment of the European Public Prosecutor's Office. *The road from vision to reality. EUCRIM*, 125-133.
[166] Pérez-Marín, M. (2020). The European Public Prosecutor's Office: Protecting the Union's Financial Interests through Criminal Law.
[167] Κουτσιλιέρη, Ε. (2017). Πολιτικές και μηχανισμοί προστασίας κατά της απάτης ενάντια στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
[168] Χουρδάκης, Μ. (2017). Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
[169] Τολιόπουλος, Ν. Α. (2020). *Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 για τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας: Προβληματισμοί Και Μελλοντικές Προκλήσεις* (No. GRI-2020-28095). Aristotle University of Thessaloniki.

εισαγγελεών, είναι επίσης σε θέση να προβαίνει στην κατάρτιση εισηγήσεων αλλά και προτάσεων για κανονισμούς διαδικασίας ευρωπαϊκής εισαγγελίας, μια από τις κυριότερες αρμοδιότητες του γενικού ευρωπαίου εισαγγελέα είναι να προεδρεύει στην ευρωπαϊκή εισαγγελία και να συμμετέχει στις συνεδριάσεις τμημάτων. Κάνει προβλέψεις για ένα οικονομικό έτος και καταγράφει τα έσοδα και τις δαπάνες της εισαγγελίας ετησίως. Παρίσταται στις συναντήσεις που λαμβάνουν χώρα συχνά και στις οποίες συμμετέχει ο πρόεδρος της Eurojust[170] αλλά και με προέδρους και άλλων οργάνων όπως είναι η EUROPOL[171] όπου και συζητούνται ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Και τέλος ο γενικός εισαγγελέας διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού.

Τα καθήκοντα ενός ευρωπαίου εισαγγελέα καθορίζονται στο άρθρο 12 του Κανονισμού και εκεί αναφέρεται ότι εποπτεύουν κυρίως τις διώξεις που έχουν ασκηθεί εναντίον προσώπων που εμπλέκονται στην διάπραξη αδικημάτων που στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, διώξεις για τις οποίες είναι και υπεύθυνοι. Στα καθήκοντα τους συμπεριλαμβάνεται και οι περιλήψεις υποθέσεων αφου μελετηθούν με την δέουσα προσοχή. Επίσης θα πρέπει αν είναι πανέτοιμοι να αναλάβουν και άλλες επιπλέον υποθέσεις γιατί μπορεί να κληθούν να αντικαταστήσουν κάποιον συνάδελφο τους για διάφορους λόγους. Επιπλέον μια από τις σημαντικότερες αρμοδιότητες τους είναι η παροχή συμβουλών, οδηγίων αλλά και χρήσιμων κατευθύνσεων προς την ευρωπαϊκή εισαγγελία που χειρίζεται κάθε υπηρεσία. Επικοινωνούν συχνά για να υπάρχει διαρκής ενημέρωση και ετοιμασία για τις υποθέσεις για τις οποίες είναι υπεύθυνοι[172].

Κεφάλαιο 5ο: Η περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας

5.1 Το καθεστώς της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η Κύπρος ανήκει στην ευρωπαϊκή οικογένεια από τον Μαϊο του έτους 2004. Σήμερα η Λευκωσία η πρωτεύουσα της Κύπρου είναι η μόνη διχοτομημένη πόλη της ΕΕ. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι μέρος του νησίου βρίσκεται κάτω από την παράνομη κατοχή της Τουρκίας από το έτος 1974, έτος κατά το οποίο οι Τουρκικές δυνάμεις εισέβαλαν στο νησί και κατέκτησαν το βόρειο τμήμα του νησίου το οποίο μέχρι και σήμερα βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο τους. Εδώ θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι το βόρειο τμήμα του νησίου δεν ελέγχεται από την Κυπριακή Δημοκρατία και ότι εθνικές νομοθεσίες και εξουσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν επεκτείνονται και δεν εφαρμόζονται στην κατεχόμενη πλευρά η οποία ελέγχεται από την Τουρκία[173].

---

[170] Ramos, J. A. E. (2018). The Relationship Between Eurojust and the European Public Prosecutor's Office. In *The European Public Prosecutor's Office* (pp. 87-101). Springer, Cham.

[171] Brodowski, D. (2020, November). Article 102 Relations with Europol. In *European Public Prosecutor's Office* (pp. 611-616). Nomos Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG.

[172] Negruț, G. (2019). Some Aspects Related to the Competence of the European Prosecutor and of the European Delegated Prosecutor. *Conferința Internațională Educație și Creativitate pentru o Societate Bazată pe Cunoaștere-DREPT*, *13*(XIII), 105-109.

[173] Βασιλακάκης, Ε., και Παπασάββας, Σ. (2002). Στοιχεία Κυπριακού Δικαίου. Εκδόσεις Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη

Αξίζει να αναφερθεί εδώ ότι στην ελεύθερη πλευρά της Κύπρου εφαρμόζονται οι Κυπριακές νομοθεσίες σε συναρμόνιση πάντα με τις ευρωπαϊκές οδηγίες αλλά και κανονισμούς καθότι το κομμάτι αυτό αποτελεί έδαφος της ΕΕ και εφαρμόζεται το κοινοτικό δίκαιο. Εδώ δημιουργείται ένας προβληματισμός ενώ η Κύπρος είναι μια χώρα κράτος-μέλος της ένωσης παρά τις αρχές και τις πολιτικές της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε πενευρωπαϊκό επίπεδο δημιουργείται ένα κενό το οποίο δύσκολα μπορεί να καλυφθεί καθότι ο κατοχικός ηγέτης ουδεμία πρόθεση έχει να συμβάλει σε κάτι τέτοιο. Επίσης αναφορικά με την περίπτωση της Κύπρου και της παράνομης μέρους της δημοκρατίας από τους Τούρκους θα αποτελούσε ένα ενδιαφέρον ζήτημα σε σχέση με την συνεργασία αυτή καθότι η κατεχόμενη πλευρά αν και μέρος του νησίου εδαφικά δεν ελέγχεται από την Κυπριακή Δημοκρατία και επομένως δεν ελέγχεται και από τις αρχές της ΕΕ και δεν υπάρχει η συνεργασία αυτή[174]. Εξετάζοντας λοιπόν το μεταναστευτικό-προσφυγικό ζήτημα το οποίο έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια και πιο συγκεκριμένα από το 2015 και έπειτα έτος κατά το οποίος ξέσπασε η μεταναστευτική-προσφυγική κρίση στην Ανατολική μεσόγειο όπου τεράστιοι αριθμοί προσφύγων άρχισαν να βρίσκουν καταφύγιο στις χώρες της ΕΕ, θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ αποτελούσε δύσκολο εργο. Τεράστιες ροές μεταναστών είτε νόμιμων είτε παράτυπων κατάφεραν να πετύχουν την είσοδο τους στην Κυπριακή δημοκρατία μέσω της κατεχόμενης πλευράς[175]. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι με μεγάλη ευκολία μπορούν εγκληματίες και καταζητούμενοι που βρήκαν καταφύγιο στην Κύπρο και έγιναν αντιληπτοί να διαφύγουν μέσω της κατεχόμενης Κύπρου.

Λόγω της δυσκολίας στην φρούρηση των συνόρων αλλά και των σχετικά μειωμένων ελέγχων δεν καθίσταται αποτελεσματικός ο έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται και εξέρχονται της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πολλές φορές άτομα εντοπίστηκαν στην Κύπρο και συνελήφθησαν δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκκρεμούσε εναντίον τους, και εφαρμόστηκαν οι διαδικασίες έκδοσης των προσώπων αυτών στις αιτήτριες χώρες. Επομένως έυκολα μπορέι κανείς να εγκαταλείψει μια ευρωπαική χώρα και να εισέλθει ξανά σε ευρωπαικό χώρο μέσω της Κύπρου. Το ίδιο μπορεί να γίνει και στην περίπτωση που κάποιος διαπράξει ένα σοβαρό έγκλημα ακόμα και διασυνοριακό να έχει την δυνατότητα να διαφύγει των διωκτικών και ανακριτικών αρχών και να αποφύγει την σύλληψη του[176].

[174] Πρωτοπαπά-Κελίρη, Μ. (2009). *Κύπρος 1974* (No. GRI-2010-4751). Aristotle University of Thessaloniki.
[175] Χριστοδούλου, Χ. (2019). Η μεταναστευτική κρίση μετά την έναρξη του εμφύλιου πολέμου στη Συρία (2011-2018}: ο ρόλος της Τουρκίας, εγκληματικότητας και τρομοκρατίας.
[176] Σταματελόπουλος, Ν. (2014). Παράνομη μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ο ρόλος της Europol-Frontex και η ελληνική πραγματικότητα (στατιστικά δεδομένα, προτάσεις, λύσεις).

Κεφάλαιο 6ο: Συμπεράσματα

6.1 Αστυνομική και Δικαστική συνεργασία στην ΕΕ

Αναμφίβολα μια στενή συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και με τρίτα κράτη όπως και με άλλους διεθνείς οργανισμούς δεν αποτελεί έυκολο έργο. Η σύγκλιση των πολιτικών που διέπουν αυτούς τους τομείς δεν επιτυγχάνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η διεθνής γνώμη έχει πλέον αντιληφθεί την σοβαρότητα αυτών των εγκλημάτων λαμβάνοντας υπόψη πάντα τα περιστατικά που έχουν λάβει χώρα αναφορικά με τις δράσεις των τρομοκρατών τόσο εντός τις Ένωσης όσο και εκτός αυτής. Πέρα από τις τρομοκρατικές επιθέσεις υπάρχουν και άλλα διασυνοριακά εγκλήματα τα οποία χαρακτηρίζονται από βία και αισχροκερδεία όπως είναι η εμπορία ανθρώπων, το εμπόριο ναρκωτκών αλλά και τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο. Τα πρόσωπα που είναι υπέυθυνα για την διάπραξη των αδικημάτων αυτών είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικά και δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από μια χώρα. Έτσι για να μπορέσει να γίνει λόγος για μια αποτελεσματική αντιμετώπιση ενός τέτοιου φαινομένου θα πρέπει να υπάρξει μια απόλυτα συντονισμένη προσπάθεια, δεν αποτελεί μυστικό το γεγονός ότι το διασυνοριακό έγκλημα επεκτείνεται όλο και περισσότερο και αφορά πλέον και πολλές δραστηριότητες το έργο αντιμετώπισης των εγκλημάτων αυτών δεν συνιστά έργο εύκολο, απαιτείται συνεργασία, η μεμονωμένη προσπάθεια ενός κράτους δεν είναι αρκετή. Είναι αναγκαία μια ουσιαστική και επικοικοδομητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Μόνο υπό το πρίσμα μια αποτελεσματικής και βαθύτερης κατανόησης και συνεργασίας θα είναι εφικτό να καταπολεμηθεί το διασυνοριακό έγκλημα. Ο αγώνας αυτός που αρχικά έμοιαζε άνισος ενάντια στο διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα έχει πλέον ενισχυθεί σημαντικά από πολλούς αμυντικούς μηχανισμούς. Βεβαια η μάχη αυτή αποτελεί καθημερινή πρόκληση και ιδιαίτερα κατά την τελευταία περίοδο όπου τα ποσοστά του διασυνοριακού εγκλήματος έχουν φτάσει πολύ ψηλά. Η συνεργασία αυτή έχει συνεισφέρει αρκετά και έχει σημειωθεί σημαντική βελτίωση αλλά παράλληλα και ενίσχυση των αμυντικών γραμμών των κυβερνήσεων τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε τρίτα κράτη αλλά και σε διεθνείς οργανισμούς. Η στενότερη συνενόηση και αλληλεγγύη συμβάλει ενεργά στην δημιουργία ενός κοινού μετώπου και μιας κοινής γραμμής τόσο υπερασπιστικής όσο και κατασταλτικής με κύριο στόχο την εξάλειψη του διασυνοριακού εγκλήματος. Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό το γεγονός ότι κάθε κράτος είτε αυτό είναι μέλος της ευρωπαϊκής ένωσης είτε πρόκειται για ένα τρίτο κράτος η έναν διεθνή οργανισμό δεν είναι σε θέση να έρθει από μόνο του αντιμέτωπο με έναν εχθρό όπως είναι το διασυνοριακό έγκλημα και για τον λόγο αυτό μια κοινή τακτική από πλευράς όλων των κρατών και οργανισμών θα ήταν ίσως η καλύτερη δυνατή επιλογή. Προς την κατεύθυνση αυτή η γέννηση μιας διασυνοριακής υπηρεσίας ανάμεσα στις αστυνομικές και δικαστικές αρχές των κρατών ήταν γεγονός αναπόφευκτο. Η δημιουργία μιας κοινής γραμμής άμυνας φέρνει κόντα κάθε κράτος και οργανισμό που συμμετέχουν στον αγώνα κατά των διασυνοριακών αδικημάτων τα οποία σε πολλές περιπτώσεις μπορουν να είναι βιαία και βάναυσά όπως είναι το έγκλημα της τρομοκρατίας και της εμπορίας ανθρώπων και σε άλλες περιπτωσεις να στρέφονται ενάντια των προσωπικών δεδομένων κάθε πολίτη όπως συμβαίνει με το έγκλημα στον κυβερνοχώρο. Δημιουργήθηκαν αρκετοί νέοι θεσμικοί μηχανισμοί οι οποίοι έχουν ως απώτερο σκοπό την

ενίσχυση της αμυντικής γραμμής κατά του εγκλήματος οι θεσμοί αυτοί έχουν σημειώσει αρκετά μεγάλη πρόοδο μέσα στο χρονικό διάστημα στο οποίο υπαρχουν και λειτουργούν. Η ανάλυση και η καταστολή του διασυνοριακού εγκλήματος προυποθέτει μια συνεργασία σε έναν ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό, η συνεργασία ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές και η ανταλλαγή των πληροφορίων αποτελούν την χρυσή τομή για την χάραξη μιας αποτελεσματικής αμυντικής πολιτικής στα πλαίσια καταπολέμησης του διασυνοριακού εγκλήματος. Αναλύοντας τις δράσεις και τις επιτεύξεις των θεσμικών μηχανισμών αυτών, που αποτελούν τους καρπούς της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ θα μπορούσε να πεί κανείς ότι οι θεσμοί αυτοί έχουν σημειώσει ένα έργο αρκετά αξίολογο και πως υπάρχουν ακόμα περιθώρια για βελτίωση. Το διασυνοριακό έγκλημα περιορίστηκε, ο κόσμος πλέον δεν είναι τόσο έυπιστος και δεν πέφτει τόσο έυκολα θύμα απάτης και ιδιαίτερα μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών, οι αρμόδιες για την προστασία από τα εγκλήματα αυτά έχουν αναλάβει όπως προβούν στην ενημέρωση όλων των φορέων για τους κινδύνους του διαδικτύου, με τον τρόπο αυτό κάθε πολίτη προστατεύεται από τα αδικήματα της κατηγορίας αυτής.

6.2 Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας – Eurojust

Η σύσταση διαφόρων υπηρεσίων και οργανισμών ως μηχανισμούς καταπολέμησης των διασυνοριακών εγκλημάτων στα πλαίσια της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας αποτελεί σημαντική πρωτοβουλία καθότι κάθε υπηρεσία και οργανισμός διαδραματίζει τον δικό του ξεχωριστό και ιδιαίτερο ρόλο στην προσπάθεια αυτή. Ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας γνωστή ευρέως και ως Eurojust μέσα από το πέρασμα του χρόνου από την περίοδο της ίδρυσης της μέχρι και σήμερα έχει σημειώσει αλματώση πρόοδο. Στα μόλις 19 περίπου χρόνια της ύπαρξης και λειτουργίας της έχει καταφέρει να σημειώσει αρκετά μεγάλη και ουσιαστική πρόοδο στον τομέα της ανταλλαγής πληροφορίων αλλά και συντονισμου όπως και υποστήριξης των εθνικών αρχών ενάντια στο οργανωμένο διασυνοριακό έγκλημα. Η συμβολή της υπηρεσίας αυτής σε αυτόν τον αγώνα είναι ανεκτίμηση καθότι με την δράση της περιορίζονται σημαντικά τα πεδία δράσης των εγκληματίων και αυτό οφείλεται στην ουσία στην παροχή άμεσης πληροφόρησης για οποιαδήποτε παράνομη δραστηρίοτητα που πιθανόν να λαμβάνει χώρα η που πρόκειται να λάβει χώρα. Το έργο που έχει διατελέσει η υπηρεσία αυτή μέχρι και σήμερα είναι μεγάλης σημασίας και υπάρχει μεγάλο περιθώριο βελτίωσης της. Έχει συμβάλει σημαντικά στην μάχη αυτή και θα συνεχίσει να το κάνει.

6.2 Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία – EUROPOL

Ένας ακόμα μηχανισμός του οποίου η προσφορά στον αγώνα κατά του εγκλήματος δεν περνά απαρατήρητη είναι ο θεσμός της της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας γνωστης και ώς EUROPOL το έργο που έχει καταφέρει να διεκπεραιώσει ο θεσμός αυτός είναι πραγματικάό πολύ σημαντικός καθότι πέρα από την αστυνόμευση με γνώμονα πάντα την προστασία και την ασφάλεια των πολιτών της ένωσης έχει και μια δεύτερη σημαντική λειτουργία η οποία έγκειται στην συγκέντρωση και ανταλλαγή σημαντικών πληροφορίων που αφορούν εγκληματικές οργανώσεις, ομάδες και δράσεις με άλλους οργανισμούς και θεσμούς έτσι ώστε να είναι εφικτή η καταστολή τους η ακόμα και η πρόληψη τους. Από τον

χρόνο της ίδρυσης του δηλαδή από το 1998 ο θεσμός αυτός κατάφερε να ανεβάσει αρκετά ψηλά τον πήχυ της ασφάλειας εντός της ευρωπαϊκής ένωσης, η οποία θεωρείται σήμερα ένας από τους ασφαλέστερους χώρους σε όλη την υφήλιο. Η προστασία των πολιτών της ένωσης είναι ύψιστης σημασίας και ο θεσμός αυτός κατάφερε να ανταπεξέλθει στις προσδοκίες των ευρωπαϊκών οργάνων αναφορικά με το ζήτημα αυτό.

6.3 Ευρωπαϊκή Εισαγγελία - EPPO

Ένας επίσης αρκετά σύγχρονος θεσμός ο οποίος έκανε την εμφάνιση του σχετικά αρκετά πρόσφατα στην ΕΕ είναι ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας γνωστός και ως EPPO, ο θεσμός είναι σχετικά καινουργίος, αποτελεί μια από τις πιο πρόσφατες υπηρεσίες που συστάθηκαν στα πλαίσια της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας των κρατών-μελών της ΕΕ με κοινό γνώμονα την καταπολέμηση της εγκληματικότητας κάθε μορφής με ιδιαίτερη έμφαση στην διασυνοριακή. Στην μικρή χρονική περίοδο που υπάρχει σημείωσε αρκετά μεγάλη πρόοδο σχετικά με την επίτευξη του στόχου για τον οποίο έχει συσταθεί. Πρόκεται για ένα σημαντικό κομμάτι της αμυντικής αλλά και της επιθετικής γραμμής που προσπαθεί η ΕΕ να χαράξει έναντια στην εγκληματικότητα. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι σε συνεχή επικοινωνία με την EUROPOL και όχι μόνο, αλλά και με άλλες, υπάρχει συνεχή και αδιάκοπη συνεργασία μεταξύ των θεσμών αυτών που στοχέυουν στην καταπολέμση των εγκλημάτων. Βέβαια σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι κάθε προσαγωγή ενός προσώπου ως φερόμενου δράστη ενός αδικήματος γίνεται υπό το φώς της τήρησης και παροχής όλων των δικαιωμάτων που μπορεί να έχει κάθε ύποπτος η κατηγορούμενος ανάλογα κατά τον χρόνο σύλληψης, προσαγωγής η απαγγελίας κατήγορίας εναντίον του τέτοια δικαιώματα είναι για παράδειγμα η πρόσβαση σε δικηγόρο. Τα δικαιώματα αυτά δίδονται σε κάθε πρόσωπο και αυτό ορίζεται και ρητά στο βασικό κέιμενα με τα ανθρώπινα δικαιώματα που είναι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρόλο που η δικαστική συνεργασία αποτελούσε ανέκαθεν ένα σύνθετο και δύσκολο εγχείρημα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η πρόοδος των εργασιών που έχει σημειωθεί τις τελευταίες δεκαετίες είναι πράγματι αξιόλογη. Αποτιμώντας λοιπόν όλο το έργο που έχει σημείωθεί μέχρι και σήμερα μέσα από την αστυνομική και δικαστική συνεργασία θα μπορούσε να πεί κανείς πως τα αποτελέσματα είναι αρκετά εντυπωσιακά. Έχουν επιτευχθεί αρκετοί στόχοι και έχουν ιδρυθεί αρκετές υπηρεσίες που έχουν ως κύριο στόχο την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος και την προστασία των πολιτών της ΕΕ αλλά και κάθε άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών με τους οποίους συνεργάζεται. Μεγάλος είναι ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν εξιχνιαστεί αλλά και μεγάλος είναι ο αριθμός των προσώπων που έχουν συλληφθεί και έχουν διωχθεί ως δράστες των εγκλημάτων αυτών. Το μήνυμα που αποστέλει σήμερα η αστυνομική και δικαστική συνεργασία είναι ιδιαίτερα αισίοδοξο και ενθαρρυντικό. Υπάρχει βέβαια μπολικο περιθώριο για βελτίωση και ακόμα περισσότερη ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων οργανισμών αλλά και η δημιουργία νέων οργανισμών ως προς την καταπολέμηση όχι μόνο του διασυνοριακού αλλά και κάθε είδους άλλου εγκλήματος.

Κεφάλαιο 7ο : Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Αγγελάκης, Χ. Ν. Α., & Ιωσηφέλλη, Α. Α., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Ηλεκτρονικό έγκλημα: Μόρφες και αντιμετώπιση.

Anastasiades, A., (2015). *Οι ειδικότερες νομικές ρυθμίσεις περί των θεσμικών οργάνων: πολιτική υφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο)* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Ανδρεάδου, Α. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2015). Το οργανωμένο έγκλημα στη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη και απειλές για την εθνική και περιφερειακή ασφάλεια.

Ανδρικοπούλου, Ε. Μεταπτυχιακή Διατριβή (1995). Οι περιφέρειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εξέλιξη της περιφερειακής πολιτικής από τη Συνθήκη της Ρώμης έως το Maastricht. *Θεμέλιο, Αθήνα*.

Αργύρης, Ν., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Το σύστημα Εξωτερικής Εκπροσώπησης της ΕΕ: Οι Αντιπροσωπείες της ΕΕ και οι σχέσεις τους με τις Πρεσβείες των Κρατών Μελών.

Αποστολούδας, Γ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2019). Ευρωπαϊκή θεσμική και επιχειρησιακή συνεργασία στον τομέα της πληροφόρησης για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος

Βαρκά, Ε., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Κυριότερες Προκλήσεις Ασφαλείας στην Ε. Ε τον 21ο αιώνα: Η Διάσταση της Ισλαμικής Τρομοκρατίας.

Βασιλακάκης, Ε., και Παπασάββας, Σ., Στοιχεία Κυπριακού Δικαίου. Εκδόσεις Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 2002.

Βασιλοπούλου, Α., (2015). *Το ρυθμιστικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: συγκριτική ανάλυση των τάσεων* (Doctoral dissertation, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης).

Βασιλόπουλος, Δ. Χ., Μεταπτυχιακή διατριβή (2019). Ισλαμική τρομοκρατία στην Ευρώπη: παρούσα κατάσταση-μελλοντικές προοπτικές.

Βιδάλη, Α., Μεταπτυχιακή διατριβή (2017). Σχέσεις της ΕΕ με Διεθνείς Οργανισμούς: Η περίπτωση του ΟΗΕ.

Βαφείδης, Θ., (2021). *Η ισλαμιστική τρομοκρατία και ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας μετά την 11η Σεπτεμβρίου, στρατιωτικές/ανθρωπιστικές επεμβάσεις* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνών Σχέσεων, Στρατηγικής και Ασφάλειας, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Γεωργίου, Α., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2017). Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες-εγκληματικές δραστηριότητες.

Γιαρλός, Γ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Το δίλημμα: διεύρυνση ή εμβάθυνση στην ΕΕ σήμερα.

Γιαταγάνα, Ε. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Θεσμικό Πλαίσιο για την καταπολέμηση Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος στην Ευρωζώνη.

Δακτυλούδης, Α., Μεταπτυχιακή διατριβή (2016). Σύγχρονες μορφές διεθνούς τρομοκρατίας. επιρροές του φαινομένου στις διεθνείς σχέσεις των κρατών και η ευρωπαϊκή στρατηγική ασφάλειας για την καταπολέμηση της στο πλαίσιο λειτουργίας της ΕΕ.

Δανιήλ, Ε. Γ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). *Το φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων και η αντιμετώπισή του* (No. GRI-2020-28332). Aristotle University of Thessaloniki.

Δινόπουλος, Κ., Μεταπτυχιακή διατριβή (2015). Η νομοθετική πολιτική της ΕΕ και η νομολογία του δικαστηρίου της ΕΕ για την τρομοκρατία: καταστολή ή/και κράτος δικαίου.

Δικαιούλια, Α. Ν., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δουλγέρη, Χ. Ι., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2007). Παράνομο και επιβλαβές περιεχόμενο στο διαδίκτυο, με έμφαση στην παιδική πορνογραφία.

Δροσάκη, Α., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Μορφές συνεργασίας και πολιτικές για την τήρηση της δημόσιας τάξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εύδογλου Ε., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2015). Από την ΕΟΚ στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σταθμοί προς την εξέλιξη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιτεύγματα-αδυναμίες.

Ζαχαριάδης, Σ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Η Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΕΠΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας: Θεσμικές Παρεμβάσεις, Στρατηγικές, Σχέδια Δράσης.

Ζέρβας, Γ. (2019). Η επιχειρησιακή συνεργασία ΕΕ–ΝΑΤΟ μετά το 2016.

Θεοδώρου, Α. Β. (2015). *Η εμπορία ανθρώπων ως μορφή οργανωμένου εγκλήματος και ως παραβίαση ατομικών δικαιωμάτων. Διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης* (Master's thesis).

Καμπαρίδου, Ε. Γ, Μεταπτυχιακή Διατριβή. (2015). Ηστρατηγική κυβερνοασφάλειας στην ευρωπαϊκή ένωση.

Κανελλόπουλος Π., Το δίκαιο της ΕΕ- Η Συνθήκη της Λισαβόνας, εκδόσεις Σάκκουλα , 5η έκδοση,σελ 256-262.

Καρνέζης, Μ. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2017). Προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές προς την ΕΕ από την Δημιουργία της ΟΝΕ (2000) έως και την σημερινή μεταναστευτική κρίση: Η πολιτική της ΕΕ και οι οικονομικές πολιτικές και Κοινωνικές επιπτώσεις.

Κατερίνη, Μ. (2010). *Η ευρωπαϊκή ενοποίηση μετά τη συνθήκη της Λισαβόνας* (Master's thesis).

Κατραχούρα, Σ. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2021). Η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας και ο ρόλος της Eurojust και του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου.

Κατσούλα, Κ. Χ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2017). Η στρατηγική των ΗΠΑ και της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος: μια συγκριτική ανάλυση.

Κατσιαρμάς, Α., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Το ηλεκτρονικό έγκλημα με έμφαση στη Σύμβαση της Βουδαπέστης, την Οδηγία 2013/40/ΕΕ και τον Νόμο 4411/2016.

Κατσιγιαννάκης, Ν. (2015). Europol: Το παρόν και το μέλλον της ευρωαστυνόμευσης.
Ξαφάκος, Σ. (2019). Σύγχρονες διακρατικές ασύμμετρες απειλές: η πληροφορία στην υπηρεσία της ασφάλειας.

Κοϊμτζόγλου Ιωάννης Ελ., Στοιχεία Δημόσιου Δικαίου, Συνταγματικό και Διοικητικό Δίκαιο σε συνδυασμό με Διεθνές και Κοινοτικό Δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλα 2001, κεφάλαιο Β σελ. 203-204.

Κοκαλιάρη, Δ. Ι., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2017). Η αρχή της αλληλεγγύης σε δοκιμασία: η αντιμετώπιση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών στην Ευρώπη.

Κολιός, Χ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). Ηλεκτρονικό-οικονομικό έγκλημα στον κυβερνοχώρο.

Κολωνιώτη, Ι., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2014). Ευρωπαϊκή Ένωση και μετανάστευση. Ευκαιρίες και προκλήσεις.

Κορομηλά, Μ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2016). Η πολιτική της Ευρωπαϊκής ένωσης για την παράνομη μετανάστευση.

Κοντογιάννης, Δ. Α. (2015). Δικονομικά δικαιώματα υπόπτου και κατηγορούμενου στην ποινική προδικασία και η εφαρμογή τους στην πράξη υπό το πρίσμα της ΕΣΔΑ και του δικαίου της ΕΕ. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Κουράκης, Ν. Ε. (2007). Ασφάλεια και ελευθερία: Τα μεταξύ τους στατικά και δυναμικά όρια» σε Σ. *Περράκη (επιμ.) Ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής΄ Ενωσης, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα.*

Κούσης, Π. (2000). Η Θεσμική Διάσταση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης μετά την Συνθήκη του Άμστερνταμ. *Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη*.

Κουτσιλιέρη, Ε., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2017). Πολιτικές και μηχανισμοί προστασίας κατά της απάτης ενάντια στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κοτσιφάκης, Γ. Μ. (2017). Η συνεργασία της Europol με τα κράτη-μέλη στο πλαίσιο της αντεγκληματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η περίπτωση της Ελλάδας.

Κρανίτη, Ε., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2015). Η ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου.

Κρεμμύδας, Χ. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2011). Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής δράσης.

Κρεμμύδας, Χ. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2011). Από την υψηλή πολιτική στην εσωτερική ασφάλεια: Οι νέες προοπτικές δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

Κυριτσάκη, Ι. Α. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2008). *Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και η αρχή του διττού αξιόποινου* (No. GRI-2008-1779). Aristotle University of Thessaloniki.

Κωνσταντινίδης, Κ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Οι Εξωτερικές Διαστάσεις της Μεταναστευτικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασύλου της ΕΕ.

Κωνσταντόπουλος, Π. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2019). Διεθνείς κανονισμοί για την πειρατεία και τρομοκρατία: τρόποι πρόληψης και καταστολής τους.

Λαθήρα, Χ. Β., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης και το ποινικό δίκαιο της Ένωσης.

Λαλή, Σ. Κ. (2016). Η αμερικανική υψηλή στρατηγική και η εξωτερική πολιτική τον 21ο αιώνα: το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 ως ορόσημο για τη διαμόρφωση της αμερικανικής πολιτικής.

Λιόκουρας, Μ. Γ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2019). Έγκλημα στον κυβερνοχώρο εντός του χώρου ασφαλείας, ελευθερίας και δικαιοσύνης της ΕΕ. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Μανώλη, Π., & Μαρής, Γ. (2015). Περιφερισμός και περιφερειοποίηση.

Μαραβέγιας Ν., Τσινισιζέλης Μ., Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση οργάνωση και πολιτικές 50 χρόνια, εκδόσεις Θεμέλιο, σελ 214-222.

Μαρής, Γ. (2014). *Η πολιτική οικονομία της Ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και η ΟΝΕ* (Doctoral dissertation, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων).

Μαρινάκη, Α. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2009). Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μαρτίνης, Μ. Ν. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2019). *Η ποινική αντιμετώπιση της τρομοκρατίας σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο: Νέες εξελίξεις και ζητήματα αιχμής ουσιαστικού δικαίου* (No. GRI-2019-23615). Aristotle University of Thessaloniki.

Μουρτετζίκογλου, Δ. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). Η ασφάλεια συνόρων και το μεταναστευτικό ζήτημα: μία υπόθεση εσωτερικής και ευρωπαϊκής ασφάλειας.

Μπαλατσός, Ι. Λ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001: παρόν και μέλλον

Μπαλόγιαννη, Δ. (2019). *Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα* (Master's thesis, Πανεπιστήμιο Πειραιώς).

Μπαξεβάνης Χ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2017) Η αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών (άρθρο 80ΣΛΕΕ) στο πεδίο του ασύλου, της μετανάστευσης και των συνόρων, Θεσσαλονίκη.

Μπαρδακά, Α. Σ. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2019). Το trafficking στη Μεσόγειο: η εμπορία ανθρώπων ως απόρροια του μεταναστευτικού ζητήματος και η ευρωπαϊκή στρατηγική καταπολέμησης του φαινομένου.

Μπάρη, Ρ. Α., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). Η απάτη με υπολογιστή (386Α ΠΚ).

Μπίζας, Γ. Μεταπτυχιακή Διατριβή (2014). Ασύμμετρες απειλές: οι νέες μορφές απειλών κατά της διεθνούς ασφάλειας υπό το πρίσμα του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου: μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπισή τους από τους διεθνείς οργανισμούς.

Μπόμπολη, Ε. Γ. (2013). *Η δικαστική συνεργασία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ποινικές υποθέσεις: ανάλυση και αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου* (Master's thesis).

Νάσιοβας, Α. (2014). *Ηλεκτρονικό έγκλημα και αντιμετώπιση* (Doctoral dissertation, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας).

Νακέλλη, Χ. (2017). Η εναρμόνιση των κανόνων ποινικού δικονομικού δικαίου στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Νιάρχος, Π. Δ. (2016). Ο ρόλος της αστυνομίας στην πρόληψη και στην καταστολή της εγληματικότητας (στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και διεθνώς).

Σαριδάκη, Ι. Δ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2017). Ηλεκτρονικό έγκλημα και προσωπικά δεδομένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σαρτέρη, Β., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). Ηλεκτρονικό έγκλημα.

Σαχπεκίδου Ε., *Δίκαιο των ευρωπαϊκών κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Σάκκουλας. 2000.

Σαχπεκίδου Ε., Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Έκδοση, εκδόσεις Σάκκουλα, 2013.

Σταυρούλια, Ι. Χ. (2010). Η εξέλιξη της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) στο πλαίσιο της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συμεωνίδου-Καστανίδου, Ε. (2006). Οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.

Savva, I. (2014). *Ρυθμίσεις περί αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας επί ποινικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής ένωσης* (Doctoral dissertation, Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών & Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Παναγιωτίδης, Π. Κ. (2011). *Το έγκλημα στον κυβερνοχώρο: μορφές, αντιμετώπιση και νομική προστασία* (Master's thesis).

Πανοπούλου, Α., & Ταμπουρατζή, Ό. (2015). Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Παπαδάκη, Κ. (2011). Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παπαδόπουλος, Κ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2018). Η νέα διάσταση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας EUROPOL και η συμβολή της στην Εξωτερική Πολιτική της ΕΕ.

Παπαπαύλου, Α. (2019). Οι στρατηγικές καταπολέμησης της τρομοκρατίας στην ΕΕ και στις ΗΠΑ.

Πατσαβέλλας, Λ. (2015). Το ουσιαστικό και θεσμικό πλάισιο της δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρεβεδούρου, Ε. Β. (2019). Η σχέση των άρθρων 19 ΣΕΕ και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ υπό το πρίσμα της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας της δικαστικής προστασίας. *Pro Justitia, 2,* 132-144.

Ρέντζιος, Θ. Κ. (2016). Ζητήματα εφαρμογής του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης: η αρχή του διττού αξιοποίνου και οι λόγοι άρνησης εκτέλεσης του εντάλματος.

Ρίζος, Γ. (2020). Το αντιτρομοκρατικό πλαίσιο της ΕΕ από την 9/11 έως το 2018.

Τσιαφίτσια, Π. Α. (2017). Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμέτωπη με την τρομοκρατική απειλή: η πολιτική ασφαλείας, οι αντιτρομοκρατικές δράσεις και τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Τσιρίγκας, Β. (2020). *Εμπορία ανθρώπων και διεθνικό οργανωμένο έγκλημα-διλήμματα ασφαλείας για την Ευρώπη* (Master's thesis, Πανεπιστήμιο Πειραιώς).
Τσαούση, Γ. Χ. (2020). Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής διπλωματίας και η Συνθήκη του Μάαστριχτ.

Τσανούσα, Ε. (2015). Κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου.
Τζίμα, Δ. Θ. (2015). Η διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ στο πλαίσιο της μεταναστευτικής πολιτικής.

Τεταγιώτης, Ι. Ι., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2013). Πόλεμος κατά της τρομοκρατίας και θεμελιώδη δικαιώματα: τα όρια των δικαιωμάτων.

Τολιόπουλος, Ν. Α., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2020). *Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 για τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας: Προβληματισμοί Και Μελλοντικές Προκλήσεις* (No. GRI-2020-28095). Aristotle University of Thessaloniki.

Τσιάντα, Μ. Χ. (2019). *Λόγοι άρνησης εκτέλεσης Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης βάσει του Ν. 3251/2004 και της απόφασης–πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ* (No. GRI-2019-26144). Aristotle University of Thessaloniki.

Υφαντής, Ξ. Κ. (2013). Η δικαστική συνεργασία στην ποινική δίκη στα πλαίσια του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: από την προδικασία στην αμοιβαία αναγνώριση της απόφασης.

Φράγκος, Κ. (2015). Έκδοση – Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη.

Χαϊδεμένου, Μ. Α. (2018). Ευρωπαϊκή Ενωση και ανθρώπινα δικαιώματα.

Χατζοπούλου, Π. Ι. (2018). *Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης Ν. 3251/2004 & απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ* (No. GRI-2019-23416). Aristotle University of Thessaloniki.
Χουρδάκης, Μ. (2017). Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χριστιανός Βασίλειος Α., Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Νομική βιβλιοθήκη 2010-2011, σελ.33-43.

Χρίστου, Α. Κ., Μεταπτυχιακή Διατριβή (2005). Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο.
Χριστοδούλου, Χ. (2019). Η μεταναστευτική κρίση μετά την έναρξη του εμφύλιου πολέμου στη Συρία (2011-2018}: ο ρόλος της Τουρκίας, εγκληματικότητας και τρομοκρατίας.

Ψαρόσβερκας, Ε. (2018). Μεταναστευτική και Προσφυγική Κρίση-Ανάλυση Διασυνοριακών Απειλών για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Εξωτερικών Συνόρων της ΕΕ στο Ανατολικό Αιγαίο.

Lefteris, T., Master Degree (2009). Cross-border cooperation policies along the external borders of the European Union. *Practical Issues in Management and Economics*, *2*(2), 98-115.

Nugent, N. (2012). Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές. Αθήνα: Σαββάλας.

Ioannou, M. (2014). *Η εγκληματικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Nikolaou, A. (2014). *Η εφαρμογή του δικαίου από τα κράτη μέλη* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Papamichael, C. (2015). *Οι πηγές του δικαίου και το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Pavlides, G. (2017). Μία Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Zacharia, P. (2014). *Αστυνομική και δικαστική συνεργασία επί ποινικών υποθέσεων* (Doctoral dissertation, Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο, Σχολή Νομικών & Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Alegre, S. (2008). The EU's External Cooperation in Criminal Justice and Counter-terrorism: An Assessment of the Human Rights Implications with a particular focus on Cooperation with Canada. CEPS Special Reports, September 2008.

Baines, V. (2013). Fighting the industrialization of cybercrime. *UN chronicle*, *50*(2), 10-12.

Borchardt, K. D. (2011). *Το αλφάβητο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Publications Office.

Bossong, R., & Wagner, B. (2018). A typology of cybersecurity and public–private partnerships in the context of the European Union. In *Security Privatization* (pp. 219-247). Springer, Cham.

Brattberg, E., & Rhinard, M. (2012). The EU as a global counter-terrorism actor in the making. *European Security*, *21*(4), 557-577.

Brodowski, D. (2020, November). Article 102 Relations with Europol. In *European Public Prosecutor's Office* (pp. 611-616). Nomos Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG.

Buono, L. (2010, August). Investigating and prosecuting crimes in cyberspace: European training schemes for judges and prosecutors. In *ERA Forum* (Vol. 11, No. 2, pp. 207-218). Springer-Verlag.

Buono, L. (2012). Gearing up the Fight against Cybercrime in the European Union: A new set of rules and the establishment of the European Cybercrime Centre (EC3). *New Journal of European Criminal Law*, *3*(3-4), 332-343.

Buono, L. (2016, September). Fighting cybercrime between legal challenges and practical difficulties: EU and national approaches. In *ERA Forum* (Vol. 17, No. 3, pp. 343-353). Springer Berlin Heidelberg.

Cassar Torreggiani, R. (2003). *Prevention of money laundering and the challenges posed by new developments* (Master's thesis, University of Malta).

Coninsx, M., & da Mota, J. L. L. (2009). International Role of Eurojust in Fighting Organized Crime and Terrorism, The. *Eur. Foreign Aff. Rev.*, *14*, 165.

Csonka, P., Juszczak, A., & Sason, E. (2017). The establishment of the European Public Prosecutor's Office. *The road from vision to reality. EUCRIM*, 125-133.

Damaskou, A. (2015). The European Public Prosecutor's Office: A Ground-Breaking New Institution of the EU Legal Order. *New Journal of European Criminal Law*, *6*(1), 126-153.

European Union. (2005). Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing. *OJ L 309*, (November), 15.

Gál, I. L. (2019). The 2018/843 EU Directive on the Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing and its Correlation to the Criminal Law Prevention of the Stock Markets.

Gollwitzer, M., Skitka, L. J., Wisneski, D., Sjöström, A., Liberman, P., Nazir, S. J., & Bushman, B. J. (2014). Vicarious revenge and the death of Osama bin Laden. *Personality and social psychology bulletin*, *40*(5), 604-616.

Helmberg, M. (2007, June). Eurojust and joint investigation teams: how Eurojust can support JITs. In *Era Forum* (Vol. 8, No. 2, pp. 245-251). Springer-Verlag.

Horvatits, L., & de Buck, B. (2007, June). The Europol and Eurojust project on joint investigation teams. In *ERA Forum* (Vol. 8, No. 2, pp. 239-243). Springer-Verlag.

Huybreghts, G. (2015, October). The Schengen Convention and the Schengen acquis: 25 years of evolution. In *Era Forum* (Vol. 16, No. 3, pp. 379-426). Springer Berlin Heidelberg.

Keller-Noellet, J. (2011). The Solidarity Clause of the Lisbon Treaty's. *En Think Global–Act European: The Contribution of*, *16*, 328-333.

Klimek, L., *European arrest warrant*. Cham: Springer, 2015

Koumparoulis, D. (2006). European Fiscal Policy and Economic Growth: The Neoclassical Economic Theory in the Case of Greece. *MPRA Paper*, (44310), 24-25.

Monar, J. (2013). Eurojust and the European public prosecutor perspective: from cooperation to integration in EU criminal justice?. *Perspectives on European Politics and Society*, *14*(3), 339-356.

Negruț, G. (2019). Some Aspects Related to the Competence of the European Prosecutor and of the European Delegated Prosecutor. *Conferința Internațională Educație și Creativitate pentru o Societate Bazată pe Cunoaștere-DREPT*, *13*(XIII), 105-109.

Novokmet, A. (2017). The European public prosecutor's office and the judicial review of criminal prosecution. *New Journal of European Criminal Law*, *8*(3), 374-402.

Nunzi, A. (2012). Cybercrime. *Revue internationale de droit penál*, *83*(1), 289-296.

Pérez-Marín, M. (2020). The European Public Prosecutor's Office: Protecting the Union's Financial Interests through Criminal Law.

Plachta, M. (2003). European arrest warrant: Revolution in extradition?. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, *11*(2), 178-194.

Ralli, E. (2017). The Principle of Mutual Recognition Based on Mutual Trust and the Respect for Fundamental Rights: The Case of the Framework Decision on the European Arrest Warrant. *European Law Institute*, 1-18.

Ramos, J. A. E. (2018). The Relationship Between Eurojust and the European Public Prosecutor's Office. In *The European Public Prosecutor's Office* (pp. 87-101). Springer, Cham.

Rosamond, B. (2000). Theories of European integration.

Saurugger, S., Theoretical Approaches to European Integration, Basingstoke: Palgrve, 2018.

Schinina, M. (2020). Eurojust and Europol fromDO: 0, rn/23, 4097. *New journal of European Criminal Law*, *11*, 2.

Spencer, J. R. (2004). The European arrest warrant. *Cambridge Yearbook of European legal studies*, *6*, 201-217.

Stephens, P., & Induruwa, A. (2007, August). Cybercrime investigation training and specialist education for the European Union. In *Second International Workshop on Digital Forensics and Incident Analysis (WDFIA 2007)* (pp. 28-37). IEEE.

Tappeiner, I. (2005). The fight against terrorism. The lists and the gaps. *Utrecht L. Rev.*, *1*, 97.

Thygesen Vendius, T. (2015). Europol's Cybercrime Centre (EC3), its Agreements with Third Parties and the Growing Role of Law Enforcement on the European Security Scene|. *EJPS*, *3*(2), 151.

Vermeulen, G. (2010). The future of Eurojust. In *Strategic Seminar'Eurojust and the Lisbon Treaty: Towards More Effective Action'*. Ghent University.

Vervaele, J. A. (2013). European territoriality and jurisdiction: the protection of the EU's financial interests in its horizontal and vertical (EPPO) dimension.

Wainwright, R. (2016). Trends and challenges for law enforcement training and education. *Special Issue 3 Eur. Police Sci. & Res. Bull.*, 11.

Weyembergh, A. (2013, September). Coordination and initiation of investigations and prosecutions through Eurojust. In *ERA Forum* (Vol. 14, No. 2, pp. 177-186). Springer Berlin Heidelberg.

Weyembergh, A., & Brière, C. (2018). Relations Between the EPPO and Eurojust—Still a Privileged Partnership?. In *Shifting Perspectives on the European Public Prosecutor's Office* (pp. 171-186). TMC Asser Press, The Hague.

Wiener A., *European integration theory*. Oxford University Press, 2019.